

ÜÇ AYLIK EKONOMİK RAPOR

Temmuz-Eylül 2005

Ekonomik Araştırmalar ve İstatistik Müdürlüğü

TOBB Yayın No: 2005 - 29
ISBN 9944-60 027-X

Sayfa Düzeni ve Baskı : Afşaroğlu Matbaası
425 22 44 - ANKARA

ÖNSÖZ

Türkiye ekonomisinde meydana gelen gelişme ve değişimleri üçer aylık dönemler itibarıyla kamuoyuna sunmayı amaçlayan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, 2005 yılının Temmuz-Eylül dönemine ait "Üç Aylık Ekonomik Rapor"u, söz konusu döneme ilişkin verilerin tamamlanmasını müteakip hazırlamış bulunmaktadır. Rapor da, 2005 yılının üçüncü üç aylık döneminde ekonomide meydana gelen gelişmeler, bir önceki dönem ve 2004 yılının aynı dönemiyle karşılaştırılarak incelenmiştir.

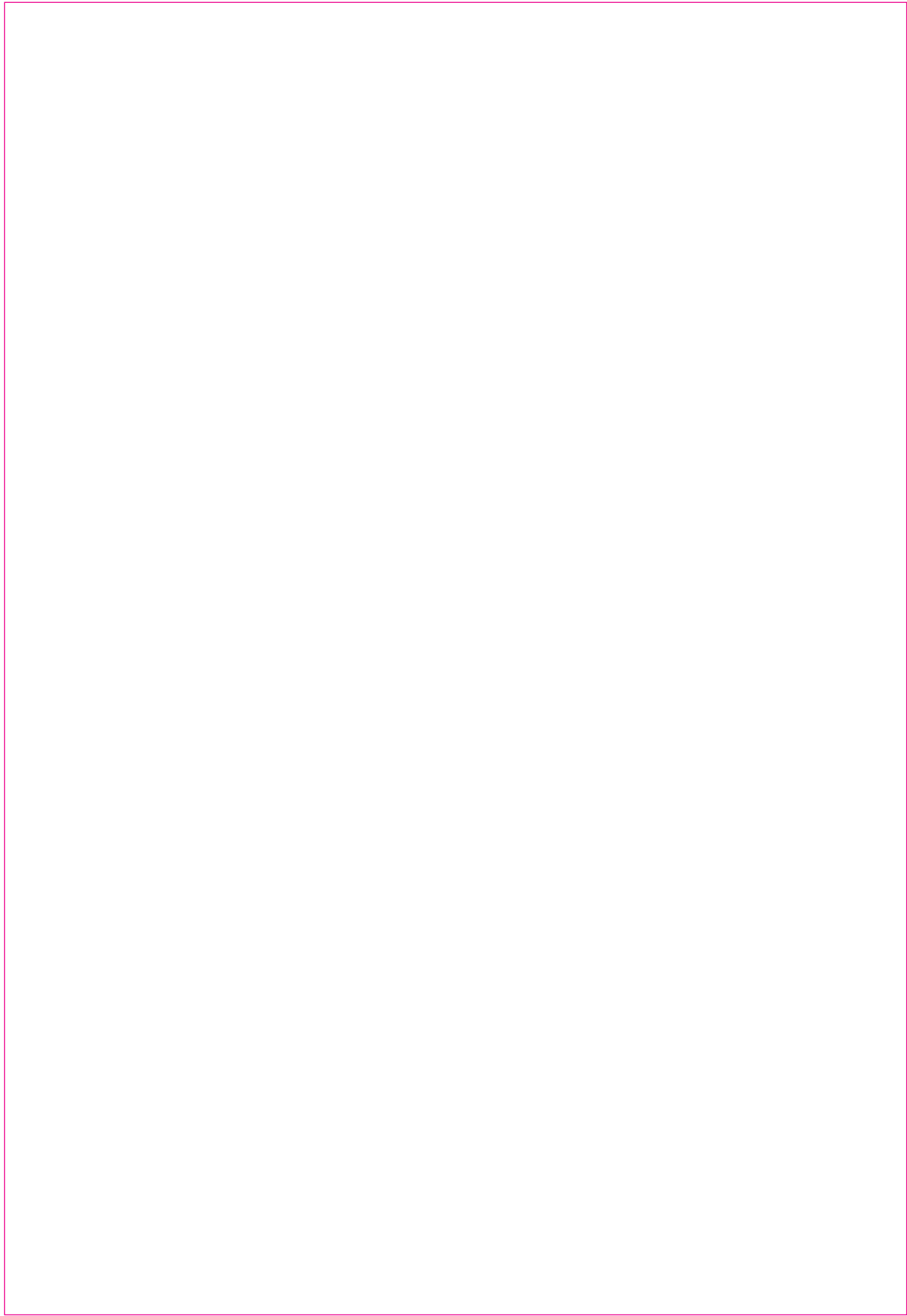
Uluslararası Para Fonu ile yürütülmekte olan 18. stand-by düzenlemesinin yerini alacak olan 19. stand-by düzenlemesi 11 Mayıs 2005 tarihinde uygulamaya konulmuştur. Yeni stand-by düzenlemesi kapsamında 2 Haziran 2005 tarihinde birinci gözden geçirme çalışmaları başlamış, ancak öngörülen yapısal reformlar tamamlanamadığı için sonuçlandırılmamıştır. Eylül ayı başında stand-by düzenlemesine ilişkin değerlendirme çalışmalarına tekrar başlanmıştır. Ekim ayı sonunda bu çalışmalar tamamlanarak birinci ve ikinci gözden geçirmeye ilişkin niyet mektubu 24 Kasım 2005 tarihinde IMF'ye verilmiştir. IMF İcra Direktörleri Kurulu'nun niyet mektubunu 9 Aralık 2005 tarihinde onaylaması ile birinci ve ikinci gözden geçirmeler tamamlanmıştır.

2005 yılının birinci ve ikinci üç aylık dönemlerinde yavaşlama gösteren büyüme hızı üçüncü üç aylık dönemde ivme kazanarak beklentilerin üzerinde gerçekleşmiştir. Enflasyondaki iyileşme ve bütçe açığındaki küçülme sürerken, dış ticaret açığı ve cari işlemler açığı önemini korumaya devam etmiştir.

Raporumuzun, Türk özel sektör camiasına ve ekonomideki gelişmeleri izlemek isteyenlere yararlı olmasını dilerim.

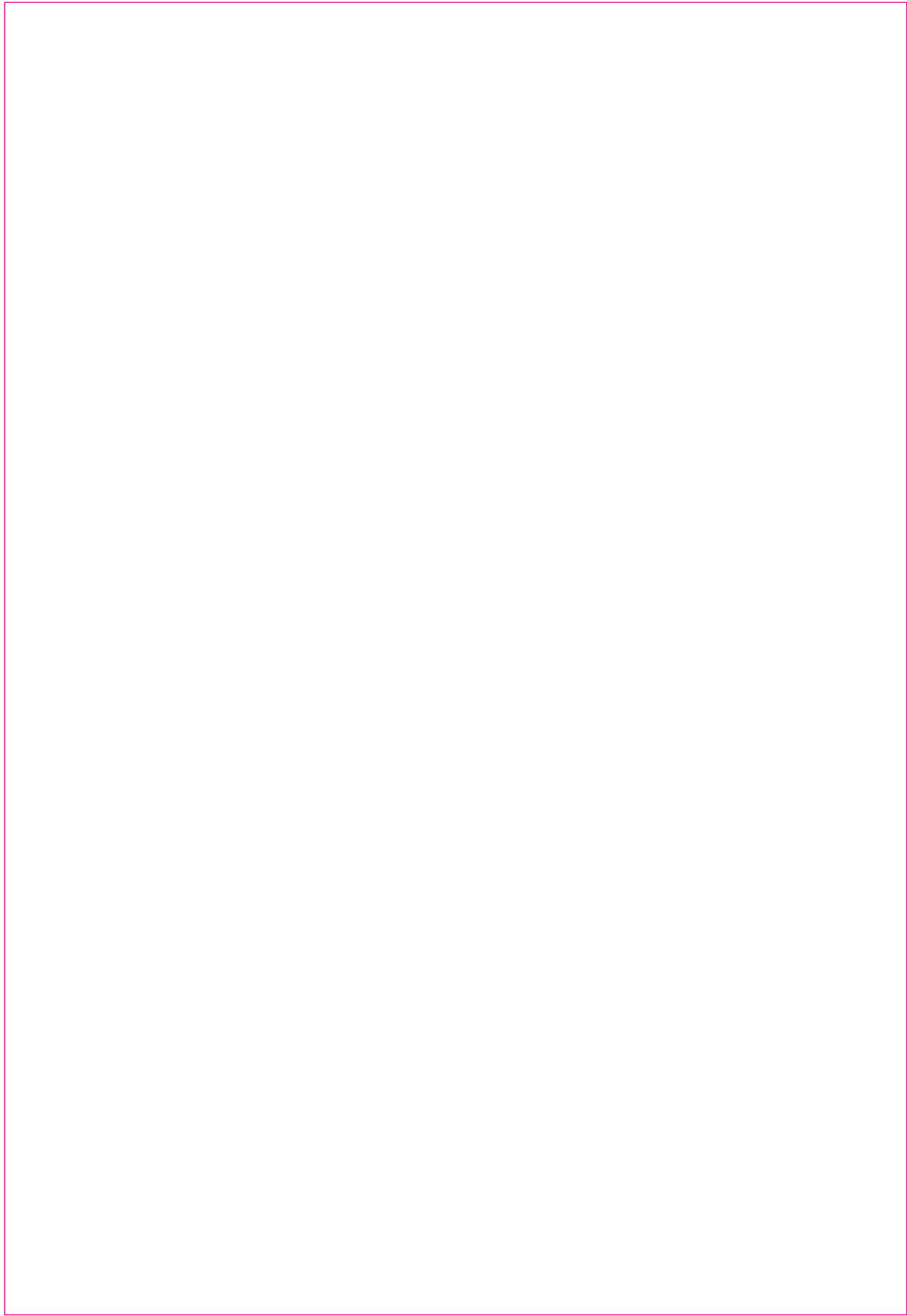
Saygılarımla,

M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU
Başkan

İçindekiler

	Sayfa
■ ÖNSÖZ	
■ A. GENEL DURUM	1
■ B. BÜYÜME VE ÜRETİM	6
a. Gayri Safi Milli Hasıla	6
b. Üretim	9
■ C. YATIRIMLAR	18
■ D. FİYAT HAREKETLERİ	23
■ E. PARA-KREDİ-MEVDUAT	29
■ F. KAMU MALİYESİ	36
a. Harcamalar	36
b. Gelirler	39
c. Bütçe Açığı	39
■ G. DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER	40
a. İhracat	40
b. İthalat	45
c. Döviz Kurları	47
d. Ödemeler Dengesi	54

Üç Aylık Ekonomik Rapor

A. GENEL DURUM

Uluslararası Para Fonu ile yürütölmekte olan 18. stand-by düzenlemesinin yerini alacak yeni stand-by düzenlemesi konusunda 2004 yılının ikinci yarısında yapılan görüşmeler 14 Aralık 2004 tarihinde tamamlanmıştır. Türk yetkilileri ile IMF heyetinin, IMF İcra Direktörleri Kurulu tarafından onaylanması koşuluyla, 2005-2007 dönemini kapsayan üç yıllık yeni stand-by düzenlemesi ile desteklenebilecek yeni ekonomik programın temel unsurları ve taslak niyet mektubu üzerinde mutabık kaldıkları açıklanmıştır. Taslak niyet mektubu 26 Nisan 2005 tarihinde IMF'ye verilmiştir. 11 Mayıs 2005 tarihinde IMF İcra Direktörleri Kurulu tarafından görüşülerek onaylanmış ve 19. stand-by düzenlemesi yürürlüğe girmiştir.

Yeni stand-by düzenlemesiyle üç yıllık dönemde Uluslararası Para Fonu'ndan sağlanacak 6,662 milyar SDR (yaklaşık 10 milyar ABD Doları) tutarındaki kaynağın 12 eşit dilimde kullanılması öngörülmüştür. Bu kapsamda 555,17 milyon SDR'lik (yaklaşık 837,5 milyon ABD Doları) ilk dilim kullanılmak üzere serbest bırakılmıştır. Ayrıca 2006 yılına ilişkin 2,52 milyar SDR (yaklaşık 3,8 milyar ABD Doları) tutarındaki geri ödeme planı erken ödeme yerine normal ödeme takvimine alınarak 2007 yılına kaydırılmıştır.

Yeni stand-by düzenlemesi kapsamında birinci gözden geçirme çalışmaları 2 Haziran 2005 tarihinde başlamış ve 14 Haziran 2005 tarihinde niyet mektubunun taslağı üzerinde IMF heyeti ile mutabakat sağlanmıştır. Ancak gözden geçirmenin sonuçlandırılması için öngörülen yapısal reformlardan Sosyal Sigortalar ve Genel

Sağlık Sigortası Kanun Tasarısı, TBMM'nin tatile girmesi nedeniyle yasalaşamamıştır. Buna bağlı olarak da 7 Temmuz 2005 tarihinde birinci gözden geçirmenin tamamlanamadığı ve ertelendiği açıklanmıştır.

Uluslararası Para Fonu ile yürütülen stand-by düzenlemesine ilişkin değerlendirme çalışmalarına Eylül ayı başında tekrar başlanmıştır. Ekim ayı sonunda bu çalışmalar tamamlanarak 19. stand-by düzenlemesinin birinci ve ikinci gözden geçirmelerine ilişkin niyet mektubu 24 Kasım 2005 tarihinde IMF'ye verilmiştir. IMF İcra Direktörleri Kurulu'nun niyet mektubunu 9 Aralık 2005 tarihinde görüşerek onaylamasıyla birinci ve ikinci gözden geçirme tamamlanmıştır. Böylece 1,1 milyar SDR (yaklaşık 1,6 milyar ABD Doları) tutarında kredi dilimi serbest bırakılmıştır.

Türkiye ekonomisi 2005 yılının üçüncü üç aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 7,3 büyümüştür.

GSMH artış hızı geçen yılın aynı dönemine göre 2005 yılının birinci üç aylık döneminde % 5,3, ikinci üç aylık dönemde % 3,4, üçüncü üç aylık dönemde % 7,3 olarak gerçekleşmiştir. 2005 yılının üçüncü üç aylık döneminde büyüme hızının ivme kazanarak beklentilerin üzerinde gerçekleşmesinde büyük ölçüde inşaat sektörü katma değerindeki yüksek oranlı artış etkili olmuştur. Böylece 2005 yılının dokuz aylık dönemi sonunda Türkiye ekonomisi % 5,5 büyürken, tarım sektöründe % 4,5, sanayi sektöründe % 5, hizmetler sektöründe % 5,4 büyüme gerçekleşmiştir.

Sanayi üretiminde 2005 yılının üçüncü üç aylık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre % 4,5 artış kaydedilmiştir.

Üç aylık sanayi üretim endeksi sonuçlarına göre toplam sanayi üretiminde bir önceki yılın aynı dönemine göre, 2005 yılının birinci üç aylık dönemde % 6,2, ikinci üç aylık dönemde % 3,1, üçüncü üç aylık dönemde % 4,5 artış olmuştur. Böylece 2005 yılının dokuz aylık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre toplam sanayi üretiminde % 4,5 artış olurken, kamu sektörü sanayi üretimi % 4,9, özel sektör sanayi üretimi % 4,4 artış göstermiştir. Alt sektörler itibarıyla madencilik üretiminde % 12,8, imalat sanayi üretiminde % 3,9, enerji üretiminde de % 7,2 artış olmuştur.

İmalat sanayi kapasite kullanım oranı 2005 yılının üçüncü üç aylık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 2,3 puan düşerek % 81,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

İmalat sanayi kapasite kullanım oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre 2005 yılının birinci üç aylık döneminde 0,9 puan düşerek % 77,6'ya, ikinci üç aylık dönemde 1,5 puan düşerek % 81,3'e, üçüncü üç aylık dönemde 2,3 puan düşerek % 81,3'e gerilemiştir. Üçüncü üç aylık dönemde özel sektör kapasite kullanım oranı 2,2 puanlık düşüşle % 78,8'e gerilerken, kamu sektörü kapasite kullanım oranı 1,2 puanlık artışla % 90,6'ya yükselmiştir.

2005 yılının Temmuz-Eylül döneminde verilen yatırım teşvik belgeleri tutarı bir önceki yılın aynı dönemine göre % 10,7 azalarak 5.707 milyon YTL olmuştur.

2005 yılının birinci üç aylık döneminde verilen yatırım teşvik belgeleri tutarı bir önceki yılın aynı dönemine göre % 11,3 azalarak 4.355 milyon YTL'ye, ikinci üç aylık döneminde % 11,4 azalarak 5.480,6 milyon YTL'ye, üçüncü üç aylık döneminde % 10,7 azalarak 5.707 milyon YTL'ye gerilemiştir. Böylece 2005 yılının Ocak-Eylül döneminde verilen yatırım teşvik belgeleri tutarı 2004 yılının aynı dönemine göre % 4,4'lük düşüşle 15.542,7 milyon YTL olmuştur. Bunun 8.454,2 milyon YTL'lik kısmı imalat sektörüne, 5.119,6 milyon YTL'lik kısmı hizmetler sektörüne, 1.168,1 milyon YTL'lik kısmı enerji sektörüne, 425,7 milyon YTL'lik kısmı tarım sektörüne ve 375,1 milyon YTL'lik kısmı madencilik sektörüne verilmiştir.

2005 yılının üçüncü üç aylık döneminde üretici fiyatlarında % 1,07, tüketici fiyatlarında % 1,30 artış gerçekleşmiştir.

Üretici fiyatlarında 2005 yılının birinci üç aylık döneminde % 0,96, ikinci üç aylık döneminde % 0,92, üçüncü üç aylık döneminde % 1,07 artış olurken, tüketici fiyatlarında birinci üç aylık döneminde % 0,83, ikinci üç aylık döneminde % 1,74, üçüncü üç aylık döneminde % 1,30 artış gerçekleşmiştir. 2005 yılı Eylül ayı sonu itibarıyla 2004 yılına göre üretici fiyatları artış hızı % 2,98, tüketici fiyatları artış hızı % 3,93 olarak gerçekleşmiştir.

Uluslararası Para Fonu'na 26 Nisan 2005 tarihinde verilen niyet mektubunda Eylül 2005 sonu için para tabanı ve net uluslar arası rezervlere performans niteliğinde, net iç varlıklara ise gösterge niteliğinde hedefler konulmuştur. Para tabanı üst sınırı 24.700 milyon YTL, net uluslar arası rezervler alt sınırı 2.750 milyon ABD Doları, net iç varlıklar üst sınırı 37.800 milyon YTL olarak belirlenmiştir.

Eylül ayı sonu itibarıyla net uluslar arası rezervler ve net iç varlıklara ilişkin hedefler tutturulmuş, ancak para tabanı gerçekleştirmeleri hedeflenen düzeyin üzerinde kalmıştır. Net uluslararası rezervler 13.169 milyon dolar, net iç varlıklar 23.701 milyon YTL, para tabanı da 26.835 milyon YTL olarak gerçekleşmiştir.

2005 yılının dokuz aylık dönemi sonunda bir önceki yılın aynı dönemine göre emisyon hacmi % 28,1, M1 para arzı % 31,1, M2 para arzı % 34,3 artmıştır. Banka kredilerinde % 54,6, toplam mevduatta % 37,3 artış olmuştur. Toplam uluslar arası brüt rezervler % 29'luk artışla 68.773 milyon dolara yükselmiştir.

2005 yılının üçüncü üç aylık döneminde 2004 yılının aynı dönemine göre Yeni Türk Lirası karşısında Amerikan Doları nominal olarak % 9,3, reel olarak % 13,1 de-

ğer kaybederken, Euro nominal olarak % 9,4, reel olarak % 13,2 değer kaybına uğramıştır.

Amerikan Doları bir önceki yılın aynı dönemine göre nominal olarak 2005 yılının Ocak-Mart döneminde % 0,5, Nisan-Haziran döneminde % 6,2, Temmuz-Eylül döneminde % 9,3 değer kaybetmiştir. Reel olarak ise Ocak-Mart döneminde % 10,3, Nisan-Haziran döneminde % 12, Temmuz-Eylül döneminde de % 13,1 değer kaybına uğramıştır.

Ocak-Mart döneminde nominal olarak % 4,3 değer kazanan Euro, Nisan-Haziran döneminde % 1,8, Temmuz-Eylül döneminde % 9,4 değer kaybetmiştir. Reel olarak Ocak-Mart döneminde % 5,9, Nisan-Haziran döneminde % 7,9, Temmuz-Eylül döneminde % 13,2 değer kaybetmiştir.

2005 yılı Ocak-Eylül döneminde konsolide bütçe açığı geçen yılın aynı dönemi göre % 61,1 azalarak 8.193,1 milyon YTL'ye gerilemiştir.

2005 yılının Ocak-Eylül dönemi sonunda bir önceki yılın aynı dönemine göre konsolide bütçe gelirleri % 19,7 artarak 95.525 milyon YTL'ye, konsolide bütçe harcamaları % 2,8 artarak 103.718,2 milyon YTL'ye yükselirken, bütçe açığı % 61,1 azalarak 8.193,1 milyon YTL'ye gerilemiştir.

2005 yılının dokuz aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre dış ticaret açığı % 26,2 artarak 32.078 milyon dolar olmuştur.

2005 yılının Ocak-Eylül döneminde ihracat 2004 yılının aynı dönemine göre % 17,9 artarak 53.046 milyon dolara, ithalat % 20,9 artarak 85.124 milyon dolara yükselmiştir.

Dış ticaret hacmi % 19,7 artarak 138.170 milyon dolar, dış ticaret açığı da % 26,2 artarak 32.078 milyon dolar olmuştur. İhracatın ithalatı karşılama oranı % 63,9'dan % 62,3'e gerilemiştir.

Cari işlemler dengesi 2005 yılının Ocak-Eylül döneminde 16.352 milyon dolar açık vermiştir.

2004 yılının Ocak-Eylül döneminde 10.619 milyon dolar olan cari işlemler açığı 2005 yılının aynı döneminde % 54 artarak 16.352 milyon dolara yükselmiştir.

İşçi gelirleri geçen yılın aynı dönemine göre % 2'lik düşüşle 611 milyon dolardan 599 milyon dolara gerilemiştir. Turizm gelirleri % 15,2'lik artışla 14.572 milyon dolara, turizm giderleri % 11'lik artışla 2.120 milyon dolara yükselmiştir. Buna bağlı olarak net turizm gelirleri % 16 artarak 12.452 milyon dolar olmuştur.

TABLO: 1
DÖNEMLER İTİBARIYLA TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Değişim Oranları)

	2004				2004/2003	2005		
	I	II	III	IV		I	II	III
1. GSMH (1987 Fiyatlarıyla)	13,9	15,7	5,7	6,6	9,9	5,3	3,4	7,3
Tarım	2,7	4,3	-1,4	9,1	2,0	0,0	0,1	6,4
Sanayi	10,4	15,7	7,5	4,0	9,3	5,5	3,9	5,6
Hizmetler	10,3	12,9	5,4	5,9	8,4	4,2	4,4	7,2
2. İMALAT SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ								
Devlet	1,1	1,7	-3,8	0,0	-0,3	-4,6	4,4	4,2
Özel	14,4	20,5	11,4	5,4	12,8	7,7	1,7	4,1
Toplam	12,0	17,2	8,7	4,5	10,4	5,6	2,2	4,1
3. FİYATLAR								
Üretici Fiyatları	8,64	14,96	17,19	17,35	14,57	10,88	6,61	4,32
Tarım	27,07	29,44	20,70	18,54	23,81	6,41	-1,52	0,05
Madencilik	-0,08	10,09	17,49	18,99	11,57	12,30	12,69	12,28
İmalat Sanayi	4,64	12,28	17,66	17,90	13,13	12,92	9,42	5,85
Enerji	-1,11	-1,86	-0,89	4,80	0,14	2,89	3,45	-1,63
Tüketici Fiyatları								
Türkiye	9,48	7,42	8,08	9,42	8,60	8,62	8,61	7,91
Ankara	7,98	6,08	7,63	9,17	7,72	9,86	11,61	11,09
İstanbul	10,78	9,03	9,36	10,42	9,90	10,10	9,57	8,41
4. PARASAL GÖSTERGELER								
Emisyon Hacmi	43,8	46,6	41,6	26,1	26,1	25,7	23,6	28,1
Para Arzı (M1)	54,3	53,6	46,8	36,7	36,7	35,0	27,5	31,1
Para Arzı (M2)	45,0	44,0	38,4	35,1	35,1	24,5	28,2	34,3
Banka Kredileri	46,2	73,3	70,0	63,0	63,0	54,1	46,4	54,6
5. KONSOLİDE BÜTÇE								
Gelirler	17,1	11,4	11,2	9,6	9,6	18,8	23,5	19,7
Giderler	-1,3	-7,3	-0,7	-0,2	-0,2	1,6	1,5	2,8
Bütçe Açığı	-35,8	-41,1	-29,3	-24,6	-24,6	-57,1	-73,5	-61,1
6. DIŞ TİCARET								
İhracat	30,2	37,1	31,1	35,4	33,6	27,7	15,9	11,6
İthalat	45,6	48,1	36,0	35,3	40,7	23,0	20,0	20,0
İşçi Gelirleri	39,9	19,9	0,9	-5,9	10,3	-6,2	-5,5	4,2
Turizm Gelirleri	42,6	44,8	9,0	19,6	20,3	16,5	15,0	15,1
7. DÖVİZ KURLARI								
Nominal Döviz Kurları								
TL/Dolar	-19,3	-4,3	5,9	0,0	-5,0	-0,5	-6,2	-9,3
TL/Euro	-5,8	1,8	15,1	8,9	4,7	4,3	-1,8	-9,4
Reel Döviz Kurları								
TL/Dolar	-25,7	-16,8	-9,6	-14,8	-17,1	-10,3	-12,0	-13,1
TL/Euro	-13,3	-11,4	-1,8	-7,2	-8,6	-5,9	-7,9	-13,2

Kaynak: TOBB

B. BÜYÜME VE ÜRETİM

a. Gayri Safi Milli Hasıla

2002 ve 2003 yıllarında Türkiye ekonomisinde yaşanan büyüme süreci 2004 yılında da devam etmiş ve GSMH'da % 9,9 artış gerçekleşmiştir. Tarım sektörü % 2, sanayi sektörü % 9,3, hizmetler sektörü % 8,4 büyümüştür (Tablo 2).

2004 yılının üçüncü üç aylık döneminden itibaren büyüme hızında ortaya çıkan yavaşlama 2005 yılının birinci üç aylık döneminde devam etmiş ve büyüme hızı % 5,3 düzeyinde gerçekleşmiştir. Sanayi sektörü % 5,5, hizmetler sektörü % 4,2 büyürken, tarım sektörü katma değerinde değişiklik olmamıştır.

GSMH artış hızı 2005 yılının ikinci üç aylık döneminde % 3,4 düzeyine gerilemiştir. Aynı dönemde tarım sektörü % 0,1, sanayi sektörü % 3,9, hizmetler sektörü de % 4,4 büyümüştür.

2005 yılının üçüncü üç aylık döneminde GSMH artış hızı birinci ve ikinci üç aylık döneme göre artarak % 7,3 düzeyine yükselirken, tarım sektöründe % 6,4, sanayi sektöründe % 5,6, hizmetler sektöründe de % 7,2 büyüme kaydedilmiştir.

2005 yılının ilk üç aylık döneminde GSMH cari fiyatlarla % 15,6 büyüyerek 93.079,6 milyon YTL olmuştur. GSYİH içinde tarım sektörünün payı % 4,5, sanayi sektörünün payı % 27,5, hizmetler sektörünün payı % 68 olmuştur (Tablo 3).

GSMH cari fiyatlarla ikinci üç aylık dönemde % 14,2 büyüyerek 109.258,9 milyon YTL olmuştur. GSYİH içinde tarım sektörünün payı % 5,4, sanayi sektörünün payı % 28, hizmetler sektörünün payı % 66,6 olarak gerçekleşmiştir.

GSMH cari fiyatlarla üçüncü üç aylık dönemde % 13 büyüyerek 150.541,3 milyon YTL olmuştur. GSYİH içinde tarım sektörünün payı % 19,9, sanayi sektörünün payı % 21,4, hizmetler sektörünün payı % 58,7 olarak gerçekleşmiştir.

TABLO: 2
SABİT FİYATLARLA GAYRİ SAFİ MİLLİ HASILA
(FAALİYET KOLLARINA VE 1987 YILI ÜRETİCİ FİYATLARINA GÖRE)

İktisadi Faaliyet Kolları	2004						2005						Değişim (%)			
	Değişim (%)		Değişim (%)		Değişim (%)		Değişim (%)		Değişim (%)		Değişim (%)					
	I. Dönem	II. Dönem	III. Dönem	IV. Dönem	Değişim (%)	TOPLAM	I. Dönem	II. Dönem	III. Dönem	IV. Dönem	Değişim (%)	TOPLAM				
1. TARIM	1.249	2.7	2.386	4.3	8.589	-1,4	3.638	9,1	15.662	2,0	1.249	0,0	2.389	0,1	9.139	6,4
A. Çiftçilik ve Hayvancılık	975	4,2	2.092	1,6	8.314	-1,7	3.301	8,2	14.682	1,2	982	-2,4	2.121	1,4	8.890	6,9
B. Ormançılık	179	-4,3	215	352	200	8,1	200	26,6	794	15,2	195	8,9	184	-14,4	173	-13,5
C. Balıkçılık	95	2,2	79	14,5	75	4,2	137	9,6	386	7,5	102	7,4	85	7,6	77	2,7
2. SANAYİ	9.244	10,4	10.716	15,7	10.792	7,5	9.482	4,0	40.234	9,3	9.752	5,5	11.136	3,9	11.396	5,6
A. Madencilik ve Taşocaklığı	281	-6,0	359	3,8	451	6,6	336	4,3	1.427	2,7	330	17,4	415	15,6	467	3,5
B. İmalat Sanayi	7.826	11,5	9.267	17,1	9.192	8,1	8.000	3,9	34.285	10,1	8.244	5,3	9.563	3,2	9.685	5,4
C. Elektrik, Gaz, Su	1.136	7,6	1.091	9,1	1.149	3,4	1.146	4,5	4.522	6,1	1.179	3,8	1.157	6,0	1.244	8,3
3. İNŞAAT	932	12,7	1.182	6,5	1.519	3,9	1.459	-0,5	5.092	4,7	1.086	16,5	1.444	22,2	1.818	19,7
4. TİCARET	6.634	17,9	8.137	19,7	9.856	7,7	7.985	9,0	32.612	12,8	7.022	5,8	8.490	4,3	10.557	7,1
A. Toptan ve Perakende Ticaret	5.835	19,1	7.042	20,1	8.288	8,5	6.792	8,1	27.957	13,3	6.191	6,1	7.383	4,8	8.983	8,1
B. Otell, Lokanta Hizmetleri	799	10,1	1.096	16,8	1.569	4,0	1.192	14,2	4.656	10,4	830	3,9	1.107	10	1.593	1,5
5. ULAŞTIRMA VE HABERLEŞME	4.110	5,4	4.437	12,0	4.945	4,3	4.701	6,2	18.193	6,8	4.178	1,7	4.533	2,2	5.314	7,5
6. MALİ KURULUŞLAR	590	0,5	560	1,3	605	1,2	589	1,2	2.344	1,0	594	0,7	561	0,2	602	-0,5
7. KONUT SAHİPLİĞİ	1.510	1,8	1.515	1,9	1.518	1,8	1.523	1,8	6.066	1,8	1.531	1,4	1.539	1,6	1.546	1,8
8. SERBEST MESLEK VE HİZMETLER	616	10,4	729	13,6	960	4,6	737	5,4	3.032	8,0	645	4,7	759	4,1	1.017	7,1
9. GİZLİ BANKA HİZMETLERİ	452	0,2	428	2,6	478	1,9	454	2,0	1.812	1,7	459	1,5	432	0,9	482	0,8
10. SEKTÖRLER TOPLAMI (1-9)	24.433	10,5	29.234	13,8	38.297	4,6	29.660	5,9	121.624	8,2	25.599	4,8	30.419	4,1	40.908	6,8
11. DEVLET HİZMETLERİ	1.285	1,4	1.287	0,9	1.296	1,1	1.316	1,2	5.184	1,2	1.277	-0,6	1.293	0,5	1.306	0,8
12. KAR AMACI OLMAYAN Ö. HİZ. KUR.	89	1,1	103	0,0	105	0,0	114	0,0	411	0,2	88	-1,1	103	0,0	104	-1,0
13. TOPLAM (10+11+12)	25.807	9,9	30.665	13,2	39.698	4,4	31.090	5,7	127.220	7,8	26.964	4,5	31.816	3,9	42.318	6,6
14. İTHAAT VERGİSİ	2.324	38,1	2.311	33,3	2.498	20,7	2.340	15,7	9.473	26,2	2.520	8,4	2.511	8,7	2.851	14,1
15. GSYİH	28.131	11,8	32.935	14,4	42.196	5,3	33.430	6,3	136.692	8,9	29.484	4,8	34.327	4,2	45.169	7,0
(Üretici Fiyatları) (13+14)	-483	-	-206	-	-313	-	-382	-	-1.384	-	-359	-	-486	-	-235	-
A. Dış Alandan Gelen	1.145	29,5	1.073	12,2	1.028	1,0	997	4,8	4.243	11,4	1.278	11,6	1.016	-5,3	1.322	28,6
B. Dış Alana Giden	1.629	-7,8	1.279	-13,2	1.341	-9,8	1.380	-1,7	5.629	-8,2	1.637	0,5	1.502	17,4	1.357	16,1
17. GSYİH (Alıcı Fiyatları) (15+16)	27.647	13,9	32.730	15,7	41.883	5,7	33.048	6,6	135.308	9,9	29.125	5,3	33.841	3,4	44.934	7,3

Kaynak: TÜİK

TABLO: 3
CARİ FİYATLARLA GAYRİ SAFİ MİLLİ HASILA
(FAALİYET KOLLARINA VE ÜRETİCİ FİYATLARINA GÖRE)

İktisadi Faaliyet Kolları	2004				2005				Değişim (%)							
	Değişim		Değişim		Değişim		Değişim									
	I. Dönem (%)	II. Dönem (%)	III. Dönem (%)	IV. Dönem (%)	Değişim (%)	TOPLAM (%)	I. Dönem (%)	II. Dönem (%)								
1. TARIM	4.022.066	39,1	6.457.315	16,4	27.828.339	8,8	10.086.952	24,3	48.394.672	14,9	4.204.238	4,5	5.930.586	-8,2	29.994.333	7,8
A. Çiftçilik ve Hayvancılık	3.119.353	40,4	5.836.214	142	27.149.779	8,6	8.806.016	21,9	44.905.382	13,5	3.100.611	-0,4	5.267.773	-9,7	29.277.806	7,8
B. Ormançılık	319.338	17,4	407.451	43,6	370.545	11,1	605.490	59,8	1.702.824	34,3	394.993	23,7	414.437	1,7	381.589	3,0
C. Balıkçılık	589.376	46,7	213.650	37,1	308.015	27,8	675.446	32,6	1.786.487	36,6	708.634	20,2	248.376	16,3	334.938	8,7
2. SANAYİ	22.021.282	13,3	26.673.329	24,8	28.159.954	22,9	30.206.709	20,4	107.061.274	20,5	25.707.333	16,7	30.815.512	15,5	32.189.499	14,3
A. Madencilik ve Taşocakçılığı	557.176	10,1	1.044.964	32,7	1.866.169	41,5	1.706.115	36,9	5.174.424	34,1	741.657	33,1	1.361.588	30,3	2.332.711	25,0
B. İmalat Sanayi	18.232.641	13,8	21.957.984	26,6	22.396.356	25,0	25.022.644	21,2	87.609.625	21,8	21.517.057	18,0	25.442.197	15,9	25.585.207	14,2
C. Elektrik, Gaz, Su	3.231.465	10,9	3.670.381	13,0	3.897.429	6,0	3.477.950	8,5	14.277.225	9,5	3.448.619	6,7	4.011.726	9,3	4.271.582	9,6
3. İNŞAAT	2.585.466	27,2	3.429.339	22,7	4.579.901	22,3	4.785.963	17,0	15.380.669	21,5	3.507.452	35,7	4.818.314	40,5	6.235.614	36,2
4. TİCARET	15.907.129	17,7	20.676.817	28,8	27.643.453	23,3	24.486.648	26,6	88.714.047	24,4	18.691.539	17,5	23.359.695	13,0	30.716.020	11,1
A. Topdan ve Perakende Ticaret	13.453.898	17,9	17.250.895	29,6	22.115.049	24,3	19.949.237	25,0	72.769.079	24,4	15.874.172	18,0	19.444.870	12,7	24.642.681	11,4
B. Özel Lokanta Hizmetleri	2.453.230	17,0	3.425.923	25,2	5.528.404	19,5	4.537.412	34,3	15.944.969	24,2	2.817.367	14,8	3.914.825	14,3	6.073.338	9,9
5. ULAŞTIRMA VE HABERLEŞME	12.539.389	8,4	14.636.272	16,4	16.969.161	14,0	17.864.340	20,7	62.009.162	15,2	14.095.367	12,4	16.640.045	13,8	19.498.940	14,9
6. MALİ KURULUŞLAR	4.790.284	28,8	4.021.037	-16,5	5.412.281	20,4	7.379.981	52,1	21.603.583	20,8	5.156.573	7,6	6.126.554	52,4	4.520.913	-16,5
7. KONUT SAHİPLİĞİ	4.304.388	27,6	4.468.274	26,4	4.678.677	24,9	4.947.213	23,7	18.398.552	25,6	5.192.309	20,6	5.392.294	20,7	5.751.049	22,9
8. SERBEST MESLEK VE HİZMETLER	2.760.665	17,0	3.251.845	20,3	4.779.783	17,8	4.097.038	23,8	14.899.331	19,8	3.194.832	15,7	3.769.219	15,9	5.420.304	13,4
9. (-) İZAFİ BANKA HİZMETLERİ	2.165.373	16,1	2.784.876	28,4	2.626.727	53,3	3.244.273	49,9	10.821.249	36,8	2.665.574	23,1	3.818.065	37,1	2.655.621	1,1
10. SEKTÖRLER TOPLAMI (1-9)	66.765.296	17,1	80.829.353	20,2	117.424.822	17,3	100.610.571	23,5	365.630.042	19,6	77.084.068	15,5	93.043.153	15,1	131.671.050	12,1
11. DEVLET HİZMETLERİ	10.244.097	20,6	10.087.458	15,2	10.587.660	11,9	11.629.268	18,1	42.548.483	16,4	11.420.119	11,5	11.287.125	11,9	12.646.258	19,4
12. KAR AMACI OLMAYAN Ö. HİZ. KUR.	464.150	-1,7	155.066	6,2	585.938	11,0	2.324.948	-5,6	3.530.102	-2,2	519.538	11,9	168.710	8,8	545.975	-6,8
13. TOPLAM (10+11+12)	77.473.543	17,4	91.071.877	19,6	128.598.419	16,8	114.564.787	22,2	411.708.626	19,0	89.023.725	14,9	104.498.988	14,7	144.883.283	12,6
14. İTHALAT VERGİSİ	3.692.712	23,0	4.772.406	41,8	4.960.293	43,5	5.377.439	36,8	18.802.850	36,7	4.453.338	20,6	5.487.231	15,0	5.653.630	14,7
15. GSYİH	81.166.256	17,6	95.844.284	20,6	133.558.712	17,6	119.942.225	22,8	430.511.477	19,7	93.477.062	15,2	109.986.219	14,8	150.516.913	12,0
(Üretici Fiyatlarına) (13+14)																
16. DİŞ ALEM NET FAKTÖR GELİR.	-689.513	-	-194.539	-	-278.861	-	-446.221	-	-1.579.134	-	-397.425	-	-727.362	-	24.382	-
A. Dış Almandan Gelen	2.341.491	12,2	2.538.497	19,4	2.613.648	21,9	2.546.461	23,7	10.040.097	19,3	2.924.805	24,9	2.499.747	-1,5	3.218.926	23,2
B. Dış Alana Giden	3.031.004	-14,4	2.733.036	-3,1	2.892.509	11,0	2.992.682	16,6	11.619.231	1,1	3.322.229	10,7	3.227.108	18,1	3.194.544	10,4
17. GSMH (Alıcı Fiyatlarına) (15+16)	80.506.743	19,1	95.646.744	21,4	133.279.851	17,8	119.496.005	23,0	428.932.343	20,3	93.079.638	15,6	109.258.857	14,2	150.541.295	13,0

Kaynak: TÜİK

b. Üretim

2004 yılında toplam imalat sanayi üretiminde bir önceki yıla göre % 10,4 artış olmuştur. Kamu kesimi imalat sanayi üretimi % 0,3 düşüş, özel kesim imalat sanayi üretimi % 12,8 artış göstermiştir (Tablo 4).

TABLO: 4
İMALAT SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ
(1997=100)

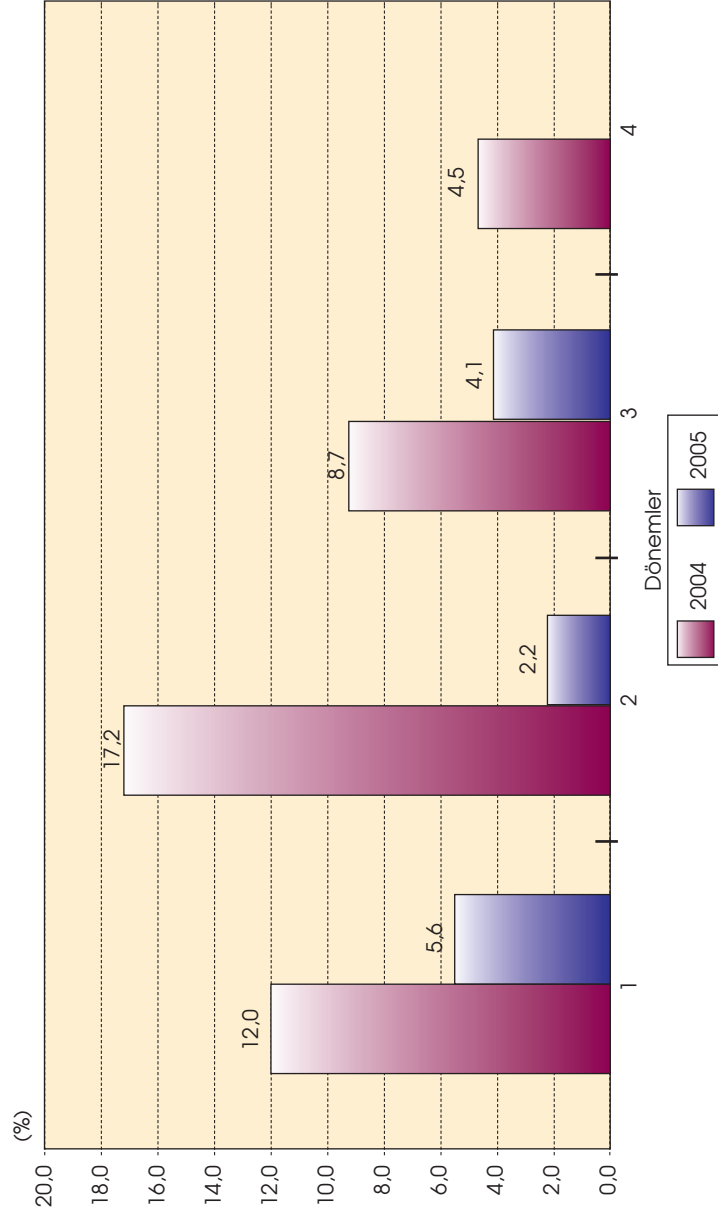
	Üretim Endeksi		Bir Önceki Yıl Aynı Döneme Göre Değişim (%)		Bir Önceki Döneme Göre Değişim (%)	
	2004	2005	2004	2005	2004	2005
I. Dönem						
Devlet	92,1	87,9	1,1	-4,6	-7,3	-11,6
Özel	118,9	128,0	14,4	7,7	-3,4	-1,4
Toplam	113,3	119,6	12,0	5,6	-4,1	-3,1
II. Dönem						
Devlet	94,0	98,1	1,7	4,4	2,1	11,6
Özel	138,9	141,3	20,5	1,7	16,8	10,4
Toplam	129,5	132,3	17,2	2,2	14,3	10,6
III. Dönem						
Devlet	96,6	100,7	-3,8	4,2	2,8	2,7
Özel	137,0	142,6	11,4	4,1	-1,4	0,9
Toplam	128,6	133,9	8,7	4,1	-0,7	1,2
IV. Dönem						
Devlet	99,4		0,0		2,9	
Özel	129,8		5,4		-5,3	
Toplam	123,4		4,5		-4,0	
Yıllık Ortalama						
Devlet	95,5		-0,3			
Özel	131,2		12,8			
Toplam	123,7		10,4			

Kaynak: TÜİK

Toplam imalat sanayi üretiminde 2005 yılının birinci üç aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 5,6 artış olmuştur. Kamu kesimi imalat sanayi üretimi % 4,6 düşüş gösterirken, özel kesim imalat sanayi üretimi % 7,7 artış göstermiştir.

2005 yılının ikinci üç aylık döneminde toplam imalat sanayi üretiminde geçen yılın aynı dönemine göre % 2,2 artış meydana gelmiştir. Kamu kesimi imalat sanayi üretiminde % 4,4, özel kesim imalat sanayi üretiminde % 1,7 artış olmuştur.

Grafik: 1 İMALAT SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Değişim)

Üçüncü üç aylık dönemde toplam imalat sanayi üretiminde geçen yılın aynı dönemine göre % 4,1 artış meydana gelmiştir. Kamu kesimi imalat sanayi üretimi % 4,2, özel kesim imalat sanayi üretimi % 4,1 artmıştır.

İmalat sanayi kapasite kullanım oranı 2004 yılında bir önceki yıla göre 3,3 puan artarak % 81,7'ye yükselmiştir. Özel sektör kapasite kullanım oranı 3,9 puanlık artışla % 79,8, kamu sektörü kapasite kullanım oranı 1,8 puanlık artışla % 85,7 olmuştur (Tablo 5).

TABLO: 5
İMALAT SANAYİ KAPASİTE KULLANIM ORANLARI
(Üretim Değeri Ağırlıklı)

	2004			2005		
	Toplam	Devlet	Özel	Toplam	Devlet	Özel
I. Dönem	78,5	81,4	77,3	77,6	76,4	77,2
II. Dönem	82,8	84,1	82,1	81,3	86,0	80,1
III. Dönem	83,6	89,4	81,0	81,3	90,6	78,8
IV. Dönem	81,7	87,7	78,9			
Yıllık Ortalama	81,7	85,7	79,8			

Kaynak: TÜİK

Not: 2005 yılı verileri DİE tarafından açıklanan İmalat Sanayi Aylık Eğilim Anketi'nden hesaplanmıştır.

2005 yılının Ocak-Mart döneminde imalat sanayi kapasite kullanım oranı geçen yılın aynı dönemine göre 0,9 puan azalarak % 77,6'ya gerilemiştir. Özel sektör kapasite kullanım oranı 0,1 puanlık düşüşle % 77,2, kamu sektörü kapasite kullanım oranı 5 puanlık düşüşle % 76,4 olmuştur.

İmalat sanayi kapasite kullanım oranı 2005 yılının Nisan-Haziran döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 1,5 puanlık düşüşle % 81,3, özel sektör kapasite kullanım oranı 2 puanlık düşüşle % 80,1 olurken, kamu sektörü kapasite kullanım oranı 1,9 puanlık artışla % 86'ya yükselmiştir.

Temmuz-Eylül döneminde imalat sanayi kapasite kullanım oranı geçen yılın aynı dönemine göre 2,3 puanlık düşüşle % 81,3, özel sektör kapasite kullanım oranı 2,2 puanlık düşüşle % 78,8 olurken, kamu sektörü kapasite kullanım oranı 1,2 puanlık artışla % 90,6 olarak gerçekleşmiştir.

2005 yılının Ocak-Mart döneminde 2004 yılının aynı dönemine göre seçilmiş sanayi maddeleri içinde en yüksek üretim artışı % 1.197,4 ile şarap, % 500 ile küp şeker, % 475,3 ile levha üretiminde olurken, en yüksek üretim düşüşü % 93,7 ile teneke ru-lo sac, % 91,5 ile D.A.P. ve % 57,7 ile normal benzin üretiminde olmuştur (Tablo 6-7).

TABLO: 6
SEÇİLMİŞ SANAYİ MADDELERİNİN ÜRETİMİ

Maddeler	2004				2005			(Ton)
	I	II	III	IV	Toplam	I	II	III
Taşkömürü	658.253	730.534	747.308	706.915	2.843.010	672.112	959.470	717.163
Linyit (Bin Ton)	7.828	7.273	11.664	12.458	39.223	12.825	11.677	14.475
Ham Petrol	554.959	565.001	591.835	563.734	2.275.529	559.163	569.252	583.456
Doğal Gaz (Bin m ³)	75.512	74.958	92.907	100.819	344.196	106.808	101.146	121.099
Kristal Şeker	103.989	0	102.699	1.714.606	1.921.294	133.003	0	127.389
Küp Şeker	35	0	131	2.107	2.273	210	557	199
Filtrelili Sigara	23.704	29.407	26.895	26.732	106.738	22.423	29.033	28.448
Rakı (45)	9.780.501	13.220.000	11.203.519	7.786.450	41.990.470	8.430.230	9.549.739	13.025.638
Şarap	449.427	148.000	312.093	143.702	1.053.222	5.830.885	7.134.431	7.257.019
Bira (Bin Litre)	173.970	246.804	269.937	133.832	824.543	185.549	280.899	282.750
Üre % 46 N	117.447	120.034	105.535	155.860	498.876	125.811	146.831	100.811
T.S.P.	16.025	21.910	34.750	36.007	108.692	11.701	15.008	12.481
D.A.P.	7.050	19.061	0	2.000	28.111	600	586	0
Kompoze Gübreler	379.356	292.380	405.242	375.950	1.452.928	394.388	387.259	470.249
Polletlen	48.128	49.535	47.042	46.978	191.683	33.897	57.814	101.436
Binlek Oto Dış Lastiği	3.910.372	4.005.060	4.426.121	4.291.392	16.632.945	4.365.964	4.632.585	4.189.390
L.P.G.	199.258	212.362	195.296	168.082	774.998	167.947	189.798	206.229
Normal Benzin	20.939	17.192	18.732	20.252	77.115	8.859	16.750	18.748
Super Benzin	172.093	168.640	180.044	126.290	647.067	96.098	118.171	107.162
Kurşunsuz Benzin	749.488	776.486	636.309	688.732	2.851.015	738.029	806.298	872.035
Motorin	1.858.615	1.985.780	1.962.291	1.866.521	7.673.207	1.691.060	2.022.076	2.031.221
Fuel Oil 6	1.804.949	1.847.066	1.724.077	1.603.075	6.979.167	1.736.277	1.689.109	1.494.200
Çimento	6.599.218	11.433.256	11.315.070	8.671.568	38.019.112	7.159.851	12.286.704	12.290.161
Plk	44.671	49.002	49.433	70.104	213.210	44.174	66.892	29.952
Teneke Rulo Sac	571.002	646.864	633.360	664.125	2.515.351	35.737	38.168	40.675
Alümina	37.705	46.311	43.114	42.861	169.991	40.033	38.881	12.294
Levha	14.013	14.009	10.199	15.391	53.612	80.614	77.856	91.023
Bakır Teller	23.997	26.405	25.405	25.334	101.141	22.936	23.654	23.273
Elektrik (Milyon KWS)	36.922	35.535	39.063	38.361	149.881	39.189	38.440	42.362

Kaynak: TÜİK

TABLO: 7
SEÇİLMİŞ SANAYİ MADDELERİ ÜRETİMİNİN DEĞİŞİM ORANLARI

Maddeler	Yıllık 2004	Bir Önceki Yıl Aynı Döneme Göre								Bir Önceki Döneme Göre								(%)
		2004/I	2004/II	2004/III	2004/IV	2005/I	2005/II	2005/III	2005/IV	2004/I	2004/II	2004/III	2004/IV	2005/I	2005/II	2005/III	2005/IV	
Teşkömürü	-5,2	-9,3	-5,5	-1,9	-4,2	2,1	31,3	-4,0		-10,8	11,0	2,3	-5,4	-4,9	42,8	-25,3		
Linyit (Bin Ton)	-8,7	-32,3	2,2	0,0	-1,2	63,8	60,6	24,1		-37,9	-7,1	60,4	6,8	2,9	-9,0	24,0		
Ham Petrol	-4,2	-7,9	-6,1	-0,1	-2,5	0,8	0,8	-1,4		-4,0	1,8	4,7	-4,7	-0,8	1,8	2,5		
Doğal Gaz (Bin m ³)	24,8	17,5	9,0	36,7	34,6	41,4	34,9	30,3		0,8	-0,7	23,9	8,5	5,9	-5,3	19,7		
Kristal Şeker	2,5	-61,0	-	34,2	11,9	27,9	-	24,0		-93,2	-	-	1569,5	-92,2	-	-		
Küp Şeker	-66,0	-98,4	-	-21,6	-50,8	500,0	-	51,9		-99,2	-	-	1508,4	-90,0	165,2	-64,3		
Filtrelili Sigara	-4,6	-13,4	7,1	-7,8	-4,1	-5,4	-1,3	5,8		-14,9	24,1	-8,5	-0,6	-16,1	29,5	-2,0		
Rakı (45)	-26,5	-33,3	-17,3	-26,9	-30,4	-13,8	-27,8	16,3		-12,6	35,2	-15,3	-30,5	8,3	13,3	36,4		
Şarap	-35,5	-39,1	-74,3	115,8	-17,8	1197,4	4720,6	2225,3		157,1	-67,1	110,9	-54,0	3957,6	22,4	1,7		
Bira (Bin Litre)	5,2	10,8	3,4	0,6	11,4	6,7	13,8	4,7		44,8	41,9	9,4	-50,4	38,6	51,4	0,7		
Üre % 46 N	2,3	-2,3	-8,0	18,6	5,2	7,1	22,3	-4,5		-20,8	2,2	-12,1	47,7	-19,3	16,7	-31,3		
T.S.P.	25,6	-31,9	17,0	54,3	65,4	-27,0	-31,5	-64,1		-26,4	36,7	58,6	3,6	-67,5	28,3	-16,8		
D.A.P.	-73,3	-39,2	-67,1	-	-69,8	-91,5	-96,9	-		6,3	170,4	-	-	-70,0	-2,3	-		
Kompoze Gübreler	4,2	14,6	1,4	10,7	-8,1	4,0	32,5	16,0		-7,2	-22,9	38,6	-7,2	4,9	-1,8	21,4		
Pollitenler	0,3	-0,8	19,8	-4,1	-9,9	-29,6	16,7	115,6		-7,6	2,9	-5,0	-0,1	-27,8	70,6	75,5		
Binlek Oto Dış Lastiği	6,1	10,4	1,9	7,0	5,3	11,7	15,7	-5,3		-4,0	2,4	10,5	-3,0	1,7	6,1	-9,6		
L.P.G.	0,2	8,1	13,7	-7,0	-12,7	-15,7	-10,6	5,6		3,5	6,6	-8,0	-13,9	-0,1	13,0	8,7		
Normal Benzin	3,7	5,2	32,6	-6,9	-5,1	-57,7	-2,6	0,1		-1,9	-17,9	9,0	8,1	-56,3	89,1	11,9		
Super Benzin	-43,6	-43,1	-38,0	-41,5	-52,4	-44,2	-29,9	-40,5		-35,1	-2,0	6,8	-29,9	-23,9	23,0	-9,3		
Kuşunsuz Benzin	18,8	54,4	49,8	-12,0	2,5	-1,5	3,8	37,0		11,5	3,6	-18,1	8,2	7,2	9,3	8,2		
Motorin	-5,1	-1,3	0,0	-10,3	-8,0	-9,0	1,8	3,5		-8,4	6,8	-1,2	-4,9	-9,4	19,6	0,5		
Fuel Oil 6	1,3	0,7	22,4	-10,0	-4,1	-3,8	-8,6	-13,3		7,9	2,3	-6,7	-7,0	8,3	-2,7	-11,5		
Çimento	8,4	33,3	7,1	2,1	3,6	8,5	7,5	8,6		-21,1	73,3	-1,0	-23,4	-17,4	71,6	0,0		
Plak	17,7	-13,8	-1,1	30,3	67,8	-1,1	36,5	-39,4		6,9	9,7	0,9	41,8	-37,0	51,4	-55,2		
Teneke Rulo Sac	4,5	-3,7	9,5	6,7	5,3	-93,7	-94,1	-93,6		-9,4	13,3	-2,1	4,9	-94,6	6,8	6,6		
Alümina	4,8	3,6	5,5	-2,5	13,8	6,2	-16,0	-71,5		0,1	22,8	-6,9	-0,6	-6,6	-2,9	-68,4		
Levha	11,2	71,3	28,8	-31,5	7,8	475,3	455,8	792,5		-1,8	0,0	-27,2	50,9	423,8	-3,4	16,9		
Bakır Teller	12,5	17,5	15,6	12,0	5,8	-4,4	-10,4	-8,4		0,2	10,0	-3,8	-0,3	-9,5	3,1	-1,6		
Elektrik (Milyon kW)	6,8	6,1	8,2	7,2	5,9	6,1	8,2	8,4		2,0	-3,8	9,9	-1,8	2,2	-1,9	10,2		

Kaynak: TÜİK

Nisan-Haziran döneminde 2004 yılının aynı dönemine göre seçilmiş sanayi madde-leri içinde en yüksek üretim artışı % 4.720,6 ile şarap, % 455,8 ile levha, % 60,6 ile lin-yit üretiminde olurken, en yüksek üretim düşüşü % 96,9 ile D.A.P., % 94,1 ile teneke rulo sac ve % 31,5 ile T.S.P. üretiminde olmuştur.

Temmuz-Eylül döneminde 2004 yılının aynı dönemine göre seçilmiş sanayi madde-leri içinde en yüksek üretim artışı % 2.225,3 ile şarap, % 792,5 ile levha, % 115,6 ile polietilen üretiminde olurken, en yüksek üretim düşüşü % 93,6 ile teneke rulo sac, % 71,5 ile alümina ve % 64,1 ile T.S.P. üretiminde olmuştur.

2005 yılının ilk üç aylık döneminde dikiş makinesi, video ve müzik seti üretimi yapı-lmazken, traktör üretiminde % 7,4 ve otobüs üretiminde % 1,8 düşüş, diğer dayanık-lı tüketim mallarının üretiminde ise artış olmuştur. En yüksek oranlı artışlar % 185,5 ile fırın, % 88,3 ile bulaşık makinesi, % 72,9 ile kamyonet üretiminde gerçekleşmiştir (Tablo 8-9).

TABLO: 8
SEÇİLMİŞ DAYANIKLI TÜKETİM MALLARI ÜRETİMİ

	2004					2005		
	I	II	III	IV	Toplam	I	II	III
Fırın	469.977	417.086	482.176	454.190	1.823.429	1.341.740	1.321.737	1.553.092
Buzdolabı	969.443	1.361.088	1.429.285	1.103.946	4.863.762	1.604.609	795.863	1.550.975
Bulaşık Makinesi	115.993	175.196	213.170	156.394	660.753	218.450	134.051	203.780
Çamaşır Makinesi	884.186	1.037.353	1.007.398	1.128.792	4.057.729	914.318	986.148	1.232.865
Dikiş Makinesi	14.190	8.321	0	0	22.511	0	0	0
Televizyon	4.833.435	5.289.701	4.675.040	5.547.581	20.345.757	4.853.495	4.726.490	5.193.095
Video	2.320	2.172	3.371	89.784	97.647	0	0	0
Müzik Seti	13.741	63.619	89.340	11.904	178.604	0	0	0
Elektrik Süpürgesi	208.590	255.980	288.556	264.192	1.017.318	260.967	341.120	297.871
Otomobil	134.245	182.181	146.542	154.803	617.771	145.527	181.418	152.036
Otobüs	1.246	1.560	969	1.062	4.837	1.223	1.361	1.140
Minibüs-Midibüs	12.868	16.763	15.345	14.193	59.169	13.770	15.545	15.236
Kamyon	6.779	10.183	7.230	6.933	31.125	8.704	10.879	9.690
Kamyonet	17.336	28.117	30.497	29.905	105.855	29.980	33.865	29.220
Traktör	9.862	12.544	8.682	7.152	38.240	9.134	9.745	9.365

Kaynak: TÜİK

TABLO: 9
SEÇİLMİŞ DAYANIKLI TÜKETİM MALLARI ÜRETİMİNİN DEĞİŞİM ORANLARI

Yıllık	Bir Önceki Yıl Aynı Dönem				
	2004	2004/I	2004/II	2004/III	2004/IV
Fırın	17,4	81,8	38,2	21,8	-24,0
Buzdolabı	18,0	26,8	29,8	17,1	1,3
Bulaşık Makinesi	65,6	-6,0	85,0	154,9	60,5
Çamaşır Makinesi	64,2	85,2	91,9	46,4	47,6
Dikiş Makinesi	-30,9	158,7	0,5	-	-
Televizyon	35,3	62,5	62,2	17,1	15,5
Video	916,4	35,0	152,6	1,0	2.331,9
Müzik Seti	153,3	6,1	206,4	860,6	-56,7
Elektrik Süpürgesi	65,8	26,7	83,0	95,1	64,0
Otomobil	45,2	59,9	66,5	52,4	13,9
Otobüs	5,9	69,1	33,4	-24,5	-22,9
Minibüs-Midibüs	52,1	194,0	98,4	37,4	-4,7
Kamyon	66,4	159,6	147,9	42,9	0,1
Kamyonet	146,8	163,9	321,5	166,9	64,1
Traktör	30,6	81,0	61,3	2,7	-6,0

Kaynak: TÜİK

İkinci üç aylık dönemde dikiş makinesi, video ve müzik seti üretimi yapılmazken, fırın üretiminde % 216,9, elektrik süpürgesi üretiminde % 33,3, kamyonet üretiminde % 20,4 ve kamyon üretiminde % 6,8 artış, diğer dayanıklı tüketim mallarının üretiminde ise düşüş olmuştur. En yüksek oranlı düşüşler % 41,5 ile buzdolabı, % 23,5 ile bulaşık makinesi, % 22,3 ile traktör üretiminde gerçekleşmiştir.

Birinci ve ikinci üç aylık dönemde olduğu gibi üçüncü üç aylık dönemde de dikiş makinesi, video ve müzik seti üretimi yapılmamıştır. Bulaşık makinesi üretiminde % 4,4, kamyonet üretiminde % 4,2 ve minibüs-midibüs üretiminde % 0,7 düşüş olurken, diğer dayanıklı tüketim mallarının üretiminde artış olmuştur. En yüksek oranlı artışlar % 222,1 ile fırın, % 34 ile kamyon, % 22,4 ile çamaşır makinesi üretiminde kaydedilmiştir.

2005 yılının Ocak-Mart döneminde seçilmiş dayanıklı tüketim mallarından dikiş makinesi, müzik seti ve video satışı olmazken, otobüs satışlarında % 10,3, televizyon satışlarında % 2,5 düşüş, diğerlerinin satışlarında ise artış olmuştur. En yüksek oranlı artışlar % 182 ile fırın, % 107,3 ile bulaşık makinesi ve % 81 ile kamyonet satışlarında gerçekleşmiştir (Tablo 10-11).

TABLO: 10
SEÇİLMİŞ DAYANIKLI TÜKETİM MALLARININ SATIŞI

						(Adet)		
	2004					2005		
	I	II	III	IV	Toplam	I	II	III
Dikiş Makinesi	12.188	10.330	0	0	22.518	0	0	0
Buzdolabı	925.478	1.334.988	1.375.932	999.412	4.635.810	1.028.060	1.409.988	1.574.540
Bulaşık Makinesi	116.552	170.852	165.733	163.915	617.052	241.607	194.038	215.974
Çamaşır Makinesi	828.268	985.735	1.529.455	1.117.623	4.461.081	840.226	969.717	1.211.958
Elektrik Süpürgesi	219.208	306.557	303.294	294.270	1.123.329	297.037	360.748	328.537
Fırın	461.769	448.001	456.349	469.400	1.835.519	1.302.183	1.339.538	1.630.100
Televizyon	4.560.181	5.114.400	4.476.448	6.064.871	20.215.900	4.448.265	4.680.083	5.294.474
Müzik Seti	11.475	64.016	69.205	36.265	180.961	0	0	0
Video	3.150	2.207	1.226	88.426	95.009	0	0	0
Otomobil	122.494	176.697	146.033	159.567	604.791	139.702	182.666	147.221
Minibüs-Midibüs	12.753	16.499	14.747	14.484	58.483	13.048	15.935	15.454
Otobüs	1.362	1.492	1.080	1.172	5.106	1.222	1.369	1.243
Kamyonet	16.351	28.873	32.448	30.895	108.567	29.602	34.495	30.286
Kamyon	6.827	10.263	7.901	8.227	33.218	8.730	11.759	11.467
Traktör	8.991	12.716	9.494	7.326	38.527	10.075	10.009	9.685

Kaynak: TÜİK

TABLO: 11
SEÇİLMİŞ DAYANIKLI TÜKETİM MALLARI SATIŞLARININ DEĞİŞİM ORANLARI

(%)

	Yıllık	Bir Önceki Yıl Aynı Döneme Göre							Bir Önceki Döneme Göre						
	2004	2004/I	2004/II	2004/III	2004/IV	2005/I	2005/II	2005/III	2004/I	2004/II	2004/III	2004/IV	2005/I	2005/II	2005/III
Dikiş Makinesi	-29,0	221,2	35,6	-	-	-	-	-	-6,6	-15,2	-	-	-	-	-
Buzdolabı	26,5	35,2	35,7	28,8	7,8	11,1	5,6	14,4	-0,1	44,2	3,1	-27,4	2,9	37,2	11,7
Bulaşık Makinesi	54,1	-8,1	94,2	84,2	71,3	107,3	13,6	30,3	21,8	46,6	-3,0	-1,1	47,4	-19,7	11,3
Çamaşır Makinesi	106,6	75,6	99,5	162,3	83,2	1,4	-1,6	-20,8	35,8	19,0	55,2	-26,9	-24,8	15,4	25,0
Elektrik Süpürgesi	43,9	28,7	59,8	53,1	33,4	35,5	17,7	8,3	-0,6	39,8	-1,1	-3,0	0,9	21,4	-8,9
Fırın	22,0	79,4	52,4	19,1	-17,6	182,0	199,0	257,2	-19,0	-3,0	1,9	2,9	177,4	2,9	21,7
Televizyon	34,2	57,0	59,3	11,8	22,7	-2,5	-8,5	18,3	-7,7	12,2	-12,5	35,5	-26,7	5,2	13,1
Müzik Seti	157,0	-19,7	204,4	763,2	34,0	-	-	-	-57,6	457,9	8,1	-47,6	-	-	-
Video	885,4	271,0	-10,3	-54,1	2,316,0	-	-	-	-13,9	-29,9	-44,4	7,112,6	-	-	-
Otomobil	57,2	82,1	101,6	48,1	21,5	14,0	3,4	0,8	-6,7	44,2	-17,4	9,3	-12,4	30,8	-19,4
Minibüs-Midibüs	31,7	280,5	-7,7	35,7	17,8	2,3	-3,4	4,8	3,8	29,4	-10,6	-1,8	-9,9	22,1	-3,0
Otobüs	5,9	85,1	13,8	-30,1	-4,8	-10,3	-8,2	15,1	10,6	9,5	-27,6	8,5	4,3	12,0	-9,2
Kamyonet	53,0	-19,8	42,7	170,9	68,0	81,0	19,5	-6,7	-11,1	76,6	12,4	-4,8	-4,2	16,5	-12,2
Kamyon	62,6	162,1	162,5	33,7	2,8	27,9	14,6	45,1	-14,7	50,3	-23,0	4,1	6,1	34,7	-2,5
Traktör	34,3	69,3	62,7	20,2	-4,4	12,1	-21,3	2,0	17,3	41,4	-25,3	-22,8	37,5	-0,7	-3,2

Kaynak: TÜİK

Nisan-Haziran döneminde 2004 yılının aynı dönemine göre seçilmiş dayanıklı tüketim mallarından dikiş makinesi, müzik seti ve video satışı olmazken, traktör satışlarında % 21,3, televizyon satışlarında % 8,5, otobüs satışlarında % 8,2, minibüs-midibüs satışlarında % 3,4, çamaşır makinesi satışlarında % 1,6 düşüş, diğerlerinin satışlarında ise artış olmuştur. En yüksek oranlı artışlar % 199 ile fırın, % 19,5 ile kamyonet ve % 17,7 ile elektrik süpürgesi satışlarında olmuştur.

Temmuz-Eylül döneminde de ilk iki üç aylık dönemde olduğu gibi, 2004 yılının aynı dönemine göre seçilmiş dayanıklı tüketim mallarından dikiş makinesi, müzik seti ve video satışı olmazken, çamaşır makinesi satışlarında % 20,8, kamyonet satışlarında % 6,7 düşüş olmuş, diğer dayanıklı tüketim mallarının satışlarında ise artış olmuştur. En yüksek oranlı artışlar % 257,2 ile fırın, % 45,1 ile kamyon, % 30,3 ile bulaşık makinesi satışlarında olmuştur.

C. YATIRIMLAR

2006 yılında 113.582 milyon YTL'lik sabit sermaye yatırımı yapılması programlanmıştır. Bu yatırımın 27.174 milyon YTL'lik kısmının kamu kesimi, 86.408 milyon YTL'lik kısmının özel kesim tarafından gerçekleştirilmesi öngörülmüştür (Tablo 12).

TABLO: 12
SEKTÖRLER İTİBARIYLA SABİT SERMAYE YATIRIMLARI

Sektörler	2005 (1)			2006 (2)			(Cari Fiyatlarla, Milyon YTL)		
	Toplam	Kamu	Özel	Toplam	Kamu	Özel	Pay (%)		
							Toplam	Kamu	Özel
Tarım	3.865	1.812	2.053	4.065	1.671	2.394	3,6	6,1	2,8
Madencilik	1.785	405	1.380	2.179	643	1.536	1,9	2,4	1,8
İmalat	31.277	642	30.635	36.221	501	35.720	31,9	1,8	41,3
Enerji	4.903	3.364	1.539	4.664	3.277	1.387	4,1	12,1	1,6
Ulaştırma	21.802	7.599	14.203	24.905	8.345	16.560	21,9	30,7	19,2
Turizm	5.729	128	5.601	6.785	135	6.650	6,0	0,5	7,7
Konut	11.270	406	10.864	13.615	371	13.244	12,0	1,4	15,3
Eğitim	3.813	3.138	675	4.209	3.422	787	3,7	12,6	0,9
Sağlık	4.845	1.438	3.407	5.609	1.636	3.973	4,9	6,0	4,6
Diğer Hizmetler	9.364	5.647	3.717	11.329	7.172	4.157	10,0	26,4	4,8
TOPLAM	98.654	24.578	74.076	113.582	27.174	86.408	100,0	100,0	100,0

(1) Gerçekleşme tahmini

(2) Program

Kaynak: DPT

2006 yılında toplam sabit sermaye yatırımları içinde ilk sırayı 36.221 milyon YTL ile imalat sektörü alırken, onu 24.905 milyon YTL ile ulaştırma, 13.615 milyon YTL ile konut sektörü izleyecektir.

2004 yılında teşvik belgesine bağlanan yatırımların toplam değeri 2003 yılına göre % 17,9 azalarak 26.171,5 milyon YTL'den 21.494,1 milyon YTL'ye düşmüştür. Toplam yatırım teşvik belgelerinin 13.345,4 milyon YTL'lik kısmı imalat sektörüne, 6.140,2 milyon YTL'lik kısmı hizmetler sektörüne, 1.035,4 milyon YTL'lik kısmı enerji sektörüne, 601,3 milyon YTL'lik kısmı madencilik sektörüne ve 371,8 milyon YTL'lik kısmı tarım sektörüne verilmiştir (Tablo 13).

TABLO: 13
YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI

(Bin YTL)

Sektörler	2004					2005		
	I	II	III	IV	Toplam	I	II	III
Tarım	141.206	82.268	95.775	52.551	371.800	117.591	152.545	155.600
Madencilik	65.973	311.281	116.260	107.778	601.292	104.869	173.585	96.668
İmalat	3.204.380	3.661.200	3.288.847	3.190.947	13.345.374	2.334.903	2.675.994	3.443.324
Enerji	105.444	379.314	204.985	345.676	1.035.419	303.164	572.150	292.731
Hizmetler	1.394.535	1.753.657	1.451.333	1.540.655	6.140.180	1.494.484	1.906.347	1.718.708
TOPLAM	4.911.538	6.187.720	5.157.200	5.237.607	21.494.065	4.355.011	5.480.621	5.707.031

Kaynak: HM

2005 yılının ilk üç aylık döneminde verilen yatırım teşvik belgelerinin toplam değeri geçen yılın aynı dönemine göre % 11,3 azalarak 4.355 milyon YTL olmuştur. Bunun 2.334,9 milyon YTL'lik kısmı imalat sektörüne, 1.494,5 milyon YTL'lik kısmı hizmetler sektörüne, 303,2 milyon YTL'lik kısmı enerji sektörüne, 117,6 milyon YTL'lik kısmı tarım sektörüne, 104,9 milyon YTL'lik kısmı madencilik sektörüne verilmiştir.

İkinci üç aylık dönemde verilen yatırım teşvik belgelerinin toplam değeri geçen yılın aynı dönemine göre % 11,4 azalarak 5.480,6 milyon YTL olmuştur. Bunun 2.676 milyon YTL'lik kısmı imalat sektörüne, 1.906,3 milyon YTL'lik kısmı hizmetler sektörüne, 572,2 milyon YTL'lik kısmı enerji sektörüne, 173,6 milyon YTL'lik kısmı madencilik sektörüne, 152,5 milyon YTL'lik kısmı tarım sektörüne verilmiştir.

Üçüncü üç aylık dönemde verilen yatırım teşvik belgelerinin toplam değeri geçen yılın aynı dönemine göre % 10,7 artarak 5.707 milyon YTL olmuştur. Bunun 3.443,3 milyon YTL'lik kısmı imalat sektörüne, 1.718,7 milyon YTL'lik kısmı hizmetler sektörüne, 292,7 milyon YTL'lik kısmı enerji sektörüne, 155,6 milyon YTL'lik kısmı tarım sektörüne 96,7 milyon YTL'lik kısmı madencilik sektörüne verilmiştir.

2004 yılında verilen yatırım teşvik belgesi sayısı bir önceki yıla göre % 5,2 artarak 4.078'e yükselmiştir. Bunların 2.558'i imalat sektörüne, 1.229'u hizmetler sektörüne, 168'i madencilik sektörüne, 82'si tarım sektörüne, 41'i de enerji sektörüne verilmiştir. İstihdam sağlanması amaçlanan kişi sayısı % 7,8 azalarak 167.621 kişiye gerilemiştir (Tablo 14).

TABLO: 14
YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI

Sektörler	Belge Sayısı									İstihdam (Kişi)								
	2004					2005				2004					2005			
	I	II	III	IV	Toplam	I	II	III	I	II	III	IV	Toplam	I	II	III		
Tarım	13	26	29	14	82	15	27	33	2.836	1.297	1.535	751	6.419	986	1.407	1.610		
Madencilik	24	68	31	45	168	34	50	34	962	3.193	1.666	2.030	7.851	1.787	1.763	1.230		
İmalât	621	748	619	570	2.558	507	596	564	21.984	27.392	27.361	23.798	100.535	23.767	21.169	20.300		
Enerji	9	11	11	10	41	13	13	23	80	301	597	137	1.115	116	96	245		
Hizmetler	243	300	335	351	1.229	368	505	331	9.354	10.367	19.467	12.513	51.701	18.975	14.611	12.192		
TOPLAM	910	1.153	1.025	990	4.078	937	1.191	985	35.216	42.550	50.626	39.229	167.621	45.631	39.046	35.577		

Kaynak: HM

2005 yılının ilk üç aylık döneminde verilen toplam 937 adet yatırım teşvik belgesinin 507'si imalat sektörüne, 368'i hizmetler sektörüne, 34'ü madencilik sektörüne, 15'i tarım sektörüne, 13'ü de enerji sektörüne verilmiştir. Yatırım teşvik belgeleri ile toplam 45.631 kişiye istihdam sağlanması ve bunlardan 23.767 kişinin imalat sanayi, 18.975 kişinin hizmetler, 2.889 kişinin de bunların dışında kalan sektörlerde istihdam edilmesi amaçlanmıştır.

İkinci üç aylık dönemde verilen toplam 1.191 adet yatırım teşvik belgesinin 596'sı imalat sektörüne, 505'i hizmetler sektörüne, 50'si madencilik sektörüne, 27'si tarım sektörüne, 13'ü de enerji sektörüne verilmiştir. Yatırım teşvik belgeleri ile toplam 39.046 kişiye istihdam sağlanması ve bunlardan 21.169 kişinin imalat sanayi, 14.611 kişinin hizmetler, 3.266 kişinin de bunların dışında kalan sektörlerde istihdam edilmesi amaçlanmıştır.

Üçüncü üç aylık dönemde verilen toplam 985 adet yatırım teşvik belgesinin 564'ü imalat sektörüne, 331'i hizmetler sektörüne, 34'ü madencilik sektörüne, 33'ü tarım sektörüne, 23'ü de enerji sektörüne verilmiştir. Yatırım teşvik belgeleri ile toplam 35.577 kişiye istihdam sağlanması ve bunlardan 20.300 kişinin imalat sanayi, 12.192 kişinin hizmetler, 3.085 kişinin de bunların dışında kalan sektörlerde istihdam edilmesi amaçlanmıştır.

2004 yılında verilen yatırım teşvik belgelerinin 8.704,2 milyon YTL'si (% 40,5) Marmara Bölgesi'ne, 3.572,2 milyon YTL'si (% 16,6) İç Anadolu Bölgesi'ne, 2.651 milyon YTL'si (% 12,3) Ege Bölgesi'ne verilmiştir (Tablo 15).

TABLO: 15
YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN BÖLGESEL DAĞILIMI

Bölgeler	2004					2005		
	I	II	III	IV	Toplam	I	II	III
Marmara Bölgesi	2.316.381	2.098.897	2.655.764	1.633.163	8.704.205	1.745.239	1.980.756	2.634.323
İç Anadolu Bölgesi	531.157	1.317.243	701.222	1.022.605	3.572.227	506.132	833.816	735.205
Ege Bölgesi	458.981	704.525	510.196	977.298	2.651.000	391.992	584.435	646.912
Akdeniz Bölgesi	752.810	712.916	406.729	589.058	2.461.513	652.004	1.060.926	1.055.903
Karadeniz Bölgesi	216.250	601.179	339.181	400.894	1.557.504	395.927	493.094	230.879
Doğu Anadolu Bölgesi	143.401	77.809	127.869	191.816	540.895	204.505	233.772	147.648
G. Doğu Anadolu Bölgesi	405.519	479.263	393.323	388.770	1.666.875	391.510	227.977	232.746
Muhtelif Bölge (*)	87.039	195.888	22.916	34.003	339.846	67.702	65.845	23.415
TOPLAM	4.911.538	6.187.720	5.157.200	5.237.607	21.494.065	4.355.011	5.480.621	5.707.031

Kaynak: HM

(*) Birden fazla ili kapsayan yatırım

2005 yılının birinci üç aylık döneminde Marmara Bölgesi 1.745,2 milyon YTL ile (% 40,1) en çok yatırım teşvik belgesi alan bölge olurken, 652 milyon YTL ile (% 15) Akdeniz Bölgesi ikinci, 395,9 milyon YTL ile (% 9,1) Karadeniz Bölgesi üçüncü sırada yer almıştır.

İkinci üç aylık dönemde Marmara Bölgesi 1.980,8 milyon YTL ile (% 36,1) en çok yatırım teşvik belgesi alan bölge olurken, 1.060,9 milyon YTL ile (% 19,4) Akdeniz Bölgesi ikinci, 833,8 milyon YTL ile (% 15,2) İç Anadolu Bölgesi üçüncü sırada yer almıştır.

Üçüncü üç aylık dönemde Marmara Bölgesi 2.634,3 milyon YTL ile (% 46,2) en çok yatırım teşvik belgesi alan bölge olurken, 1.055,9 milyon YTL ile (% 18,5) Akdeniz Bölgesi ikinci, 735,2 milyon YTL ile (% 12,9) İç Anadolu Bölgesi üçüncü sırada yer almıştır.

2004 yılında yapı ruhsatı verilen yapıların alanı 2003 yılına göre % 47,4'lük artışla 67.093 bin m²'ye yükselmiştir. İki ve daha fazla dairesel ikametgah amaçlı binaların alanı % 53,1'lik artışla 45.040 bin m², toptan ve perakende ticaret binalarının alanı % 38,5'lik artışla 4.193 bin m², sanayi binaları ve depoların alanı % 45'lik artışla 7.049 bin m², ofis (işyeri) binalarının alanı % 5,1'lik düşüşle 1.476 bin m² olmuştur (Tablo 16).

TABLO: 16
YAPI RUHSATLARININ KULLANIM AMAÇLARINA GÖRE DAĞILIMI

Kullanım Amaçları	(Bin m ²)														
											Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre				
											Değişim (%)				
	2004					2005					2004				
	I	II	III	IV	Toplam	I	II	III	IV	Toplam	I	II	III	IV	Toplam
Bir Daireli İkametgah Amaçlı Binalar	906	797	1.076	1.226	4.005	1.057	1.333	1.350	111,2	13,7	21,2	14,3	29,6	16,7	67,3
İki ve Daha Fazla Daireli İkametgah Amaçlı Binalar	8.245	10.443	11.728	14.624	45.040	9.094	18.667	18.718	122,4	44,8	42,1	42,7	53,1	10,3	78,8
Otel vb. Binalar	565	415	335	408	1.723	461	380	573	161,6	97,6	26,9	-51,2	12,9	-18,4	-8,4
Ofis (işyeri) Binaları	510	392	295	279	1.476	272	432	520	58,4	-10,1	-28,4	-27,7	-5,1	-46,7	10,2
Toptan ve Perakende Ticaret Binaları	1.100	629	906	1.558	4.193	896	1.164	1.437	111,5	-7,8	7,0	59,1	38,5	-18,5	85,1
Sanayi Binaları ve Depoları	2.004	1.367	1.593	2.085	7.049	1.387	1.842	1.676	154,0	29,2	31,7	15,4	45,0	-30,8	34,7
Diğerleri	769	594	708	1.536	3.607	870	1.545	1.661	97,2	5,9	14,4	233,2	77,6	13,1	160,1
Toplam	14.099	14.637	16.641	21.716	67.093	14.037	25.363	25.935	121,2	34,8	33,2	37,6	47,4	-0,4	73,3

Kaynak: TÜİK

2005 yılının ilk üç aylık döneminde yapı ruhsatı verilen yapıların alanı 2004 yılının aynı dönemine göre % 0,4 azalarak 14.037 bin m²'ye gerilemiştir. İki ve daha fazla daireli ikametgah amaçlı binaların alanı % 10,3'lük artışla 9.094 bin m²'ye yükselirken, ofis (işyeri) binalarının alanı % 46,7'lik düşüşle 272 bin m²'ye, toptan ve perakende ticaret binalarının alanı % 18,5'lik düşüşle 896 bin m²'ye, sanayi binaları ve depolarının alanı % 30,8'lik düşüşle 1.387 bin m²'ye gerilemiştir.

Yapı ruhsatı verilen yapıların alanı ikinci üç aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre % 73,3 gibi yüksek bir artış göstererek 25.363 bin m²'ye yükselmiştir. İki ve daha fazla daireli ikametgah amaçlı binaların alanı % 78,8'lik artışla 18.667 bin m²'ye, ofis (işyeri) binalarının alanı % 10,2'lik artışla 432 bin m²'ye, toptan ve perakende ticaret binalarının alanı % 85,1'lik artışla 1.164 bin m²'ye, sanayi binaları ve depolarının alanı % 34,7'lik artışla 1.842 bin m²'ye yükselmiştir.

Yapı ruhsatı verilen yapıların alanı üçüncü üç aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre % 55,9 artış göstererek 25.935 bin m²'ye yükselmiştir. İki ve daha fazla daireli ikametgah amaçlı binaların alanı % 59,6'lık artışla 18.718 bin m²'ye, ofis (işyeri) binalarının alanı % 76,3'lük artışla 520 bin m²'ye, toptan ve perakende ticaret binalarının alanı % 58,6'lık artışla 1.437 bin m²'ye, sanayi binaları ve depolarının alanı % 5,2'lik artışla 1.676 bin m²'ye yükselmiştir.

D. FİYAT HAREKETLERİ

2004 yılında Üretici Fiyatları Endeksinde bir önceki yıl sonuna göre % 15,35, oniki aylık ortalamalara göre % 14,57, Tüketici Fiyatları Endeksinde bir önceki yıl sonuna göre % 9,35, oniki aylık ortalamalara göre % 8,60 artış olmuştur.

Üç aylık endeks ortalamaları alınarak yapılan hesaplama göre, 2005 yılının ilk üç aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre üretici fiyatları artış hızı % 10,88 olmuştur. Geçen yılın aynı dönemine göre en yüksek oranlı fiyat artışı % 12,92 ile imalat sanayi sektöründe olurken, onu % 12,30 ile madencilik sektörü, % 6,41 ile tarım sektörü, % 2,89 ile enerji sektörü fiyatlarındaki artış takip etmiştir (Tablo 17).

İkinci üç aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre üretici fiyatları artış hızı % 6,61 olmuştur. Geçen yılın aynı dönemine göre en yüksek oranlı fiyat artışı % 12,69 ile madencilik sektöründe olurken, onu % 9,42 ile imalat sanayi sektörü, % 3,45 ile enerji sektörü fiyatlarındaki artış takip etmiş, tarım sektörü fiyatlarında ise % 1,52 düşüş olmuştur.

Üçüncü üç aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre üretici fiyatları artış hızı % 4,32 olmuştur. Geçen yılın aynı dönemine göre en yüksek oranlı fiyat artışı % 12,28 ile madencilik sektöründe olurken, onu % 5,85 ile imalat sanayi sektörü, % 0,05 ile tarım sektörü fiyatlarındaki artış takip etmiş, enerji sektörü fiyatlarında ise % 1,63 düşüş olmuştur.

2005 yılının ilk üç aylık döneminde üç aylık endeks ortalamaları alınarak yapılan hesaplama göre, geçen yılın aynı dönemine göre tüketici fiyatlarında % 8,62 artış olmuştur. Aynı dönemde tüketici fiyatları Ankara'da % 9,86, İstanbul'da % 10,10 oranında artmıştır (Tablo 18).

İkinci üç aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre tüketici fiyatlarında % 8,61 artış olmuştur. Aynı dönemde tüketici fiyatları Ankara'da % 11,61, İstanbul'da % 9,57 oranında artış göstermiştir.

Üçüncü üç aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre tüketici fiyatlarında % 7,91 artış olmuştur. Aynı dönemde tüketici fiyatları Ankara'da % 11,09, İstanbul'da % 8,41 oranında artış göstermiştir.

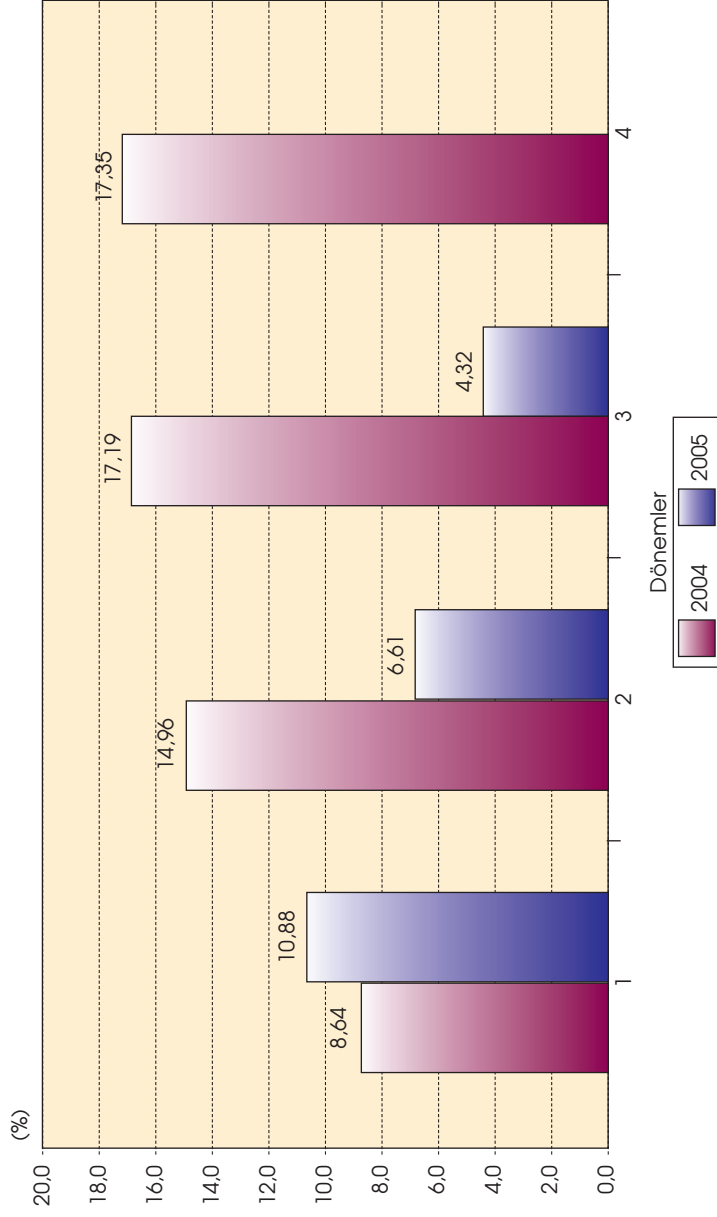
Ana harcama grupları itibarıyla 2005 yılının birinci üç aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre en yüksek oranlı fiyat artışı % 16,78 ile eğitim harcamalarında görülürken, onu % 15,47 ile ulaştırma, % 13,33 ile lokanta, oteller ve % 11,68 ile konut harcamalarındaki artış izlemiştir (Tablo 19-20).

TABLO: 17
ÜRETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ
(2003= 100)

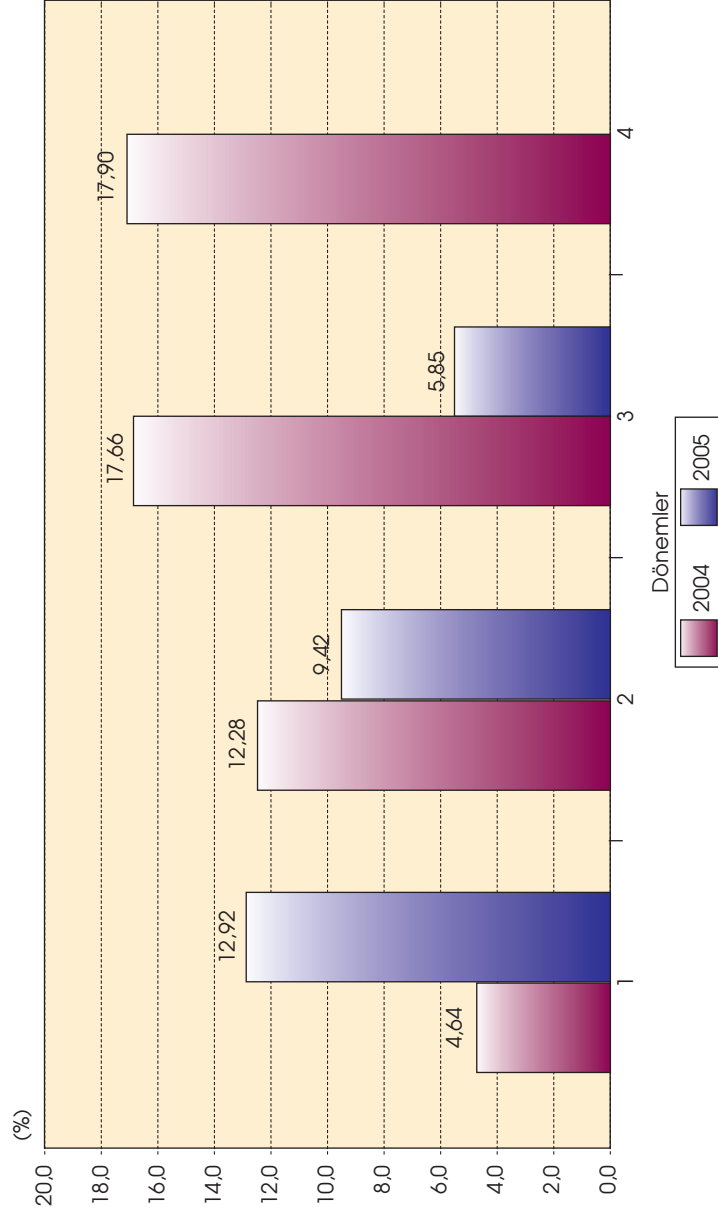
GENEL									
Yıllar	Dönemler	Genel		Bir Önceki		Bir Önceki		Döneme	
		Endeks	Göre Değişim	Endeks	Göre Değişim	Yılın Aynı	Dönemine	Göre Değişim	Endeks
			%		%				
2004	I. Dönem	107,53	5,16	8,64	119,89				
	II. Dönem	114,14	6,15	14,96	128,72				
	III. Dönem	116,59	2,15	17,19	121,74				
	IV. Dönem	119,99	2,92	17,35	124,88				
2005	I. Dönem	119,23	-0,63	10,88	127,58				
	II. Dönem	121,69	2,06	6,61	126,76				
	III. Dönem	121,63	-0,05	4,32	121,80				

Kaynak: TÜİK

Grafik: 2 ÜRETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

Grafik: 3 ÜRETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ (İMALAT SANAYİ)
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

TABLO: 18
TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ
(2003=100)

Yıllar	Dönemler	Türkiye			Ankara			İstanbul		
		Bir Önceki		Göre Değişim	Bir Önceki		Göre Değişim	Bir Önceki		Göre Değişim
		Döneme	Yılın Aynı		Döneme	Yılın Aynı		Döneme	Yılın Aynı	
		Endeks	%	Göre Değişim %	Endeks	%	Göre Değişim %	Endeks	%	Göre Değişim %
2004	I. Dönem	105,51	2,05	9,48	103,98	0,53	7,98	106,15	2,00	10,78
	II. Dönem	107,15	1,55	7,42	106,07	2,01	6,08	108,33	2,05	9,03
	III. Dönem	108,61	1,36	8,08	107,93	1,75	7,63	110,19	1,72	9,36
	IV. Dönem	113,13	4,16	9,42	112,91	4,61	9,17	114,91	4,28	10,42
2005	I. Dönem	114,60	1,30	8,62	114,23	1,17	9,86	116,87	1,71	10,10
	II. Dönem	116,38	1,55	8,61	118,38	3,63	11,61	118,70	1,57	9,57
	III. Dönem	117,20	0,70	7,91	119,90	1,28	11,09	119,46	0,64	8,41

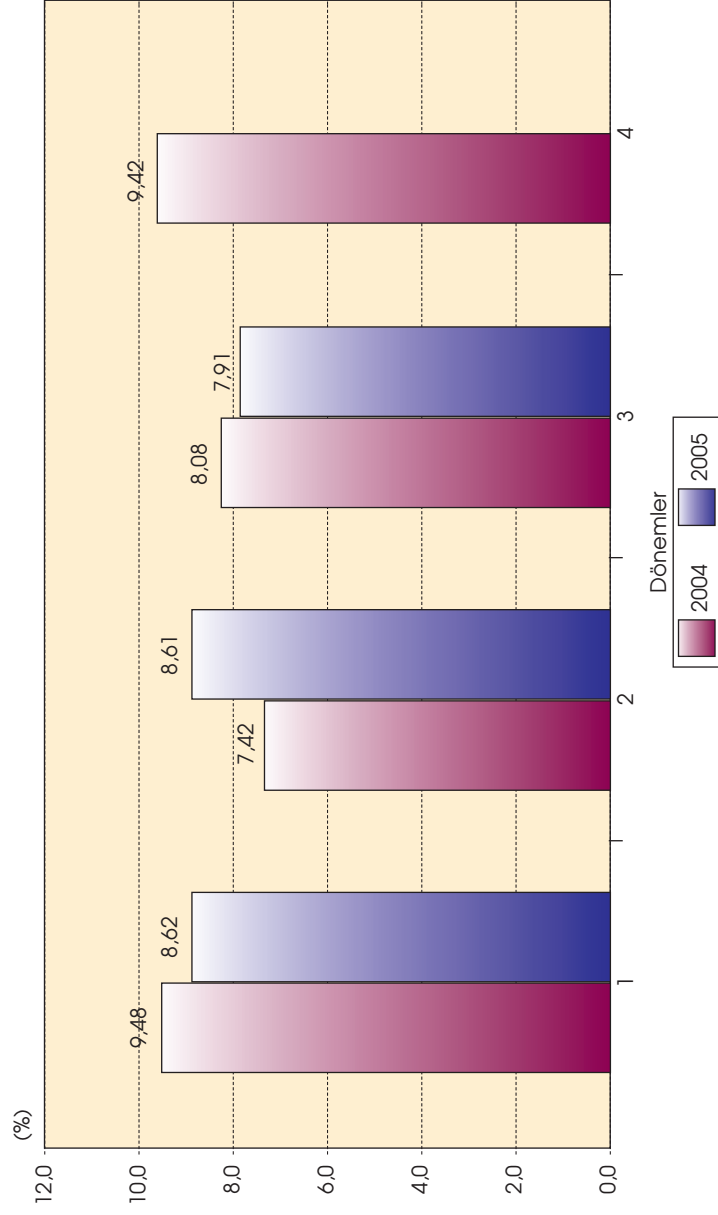
Kaynak: TÜİK

TABLO: 19
ANA HARCAMA GRUPLARINA GÖRE TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ
(2003=100)

Harcama Grupları	Endeks						
	2004/I	2004/II	2004/III	2004/IV	2005/I	2005/II	2005/III
Genel	105,51	107,15	108,61	113,13	114,60	116,38	117,20
Gıda, alkolsüz içecekler	106,27	106,23	104,97	109,80	112,63	111,34	109,28
Alkollü içecekler, tütün	113,08	120,47	120,91	121,95	123,60	124,63	141,45
Giyim, ayakkabı	102,09	106,23	103,31	114,92	104,53	114,95	106,62
Konut	104,16	105,89	109,98	113,74	116,33	117,81	120,61
Ev Eşyası	104,44	104,17	106,49	108,98	111,93	113,64	113,51
Sağlık	104,98	105,76	109,61	111,86	112,87	114,28	111,78
Ulaştırma	102,76	104,64	107,89	113,96	118,66	122,34	126,05
Haberleşme	103,12	102,94	102,79	103,83	104,20	104,56	104,66
Eğlence ve kültür	102,61	107,37	113,51	112,15	112,78	115,55	121,37
Eğitim	111,71	111,87	122,59	131,17	130,45	131,78	137,76
Lokanta, oteller	111,76	114,92	118,07	122,17	126,66	131,62	135,30
Çeşitli mal ve hizmetler	105,85	108,54	111,23	115,25	114,04	116,20	117,51

Kaynak: TÜİK

Grafik: 4 TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

TABLO: 20
ANA HARCAMA GRUPLARINA GÖRE TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ DEĞİŞİM ORANLARI

(%)

Harcama Grupları	Bir Önceki Yıl Aynı Döneme Göre							Bir Önceki Döneme Göre						
	2004/I	2004/II	2004/III	2004/IV	2005/I	2005/II	2005/III	2004/I	2004/II	2004/III	2004/IV	2005/I	2005/II	2005/III
Genel	9,48	7,42	8,08	9,42	8,62	8,61	7,91	2,05	1,55	1,36	4,16	1,30	1,55	0,70
Gıda, alkolsüz içecekler	9,64	3,89	6,53	7,35	5,98	4,81	4,11	3,90	-0,04	-1,19	4,60	2,58	-1,15	-1,85
Alkollü içecekler, tütün	25,23	29,01	12,97	11,58	9,30	3,45	16,99	3,47	6,54	0,37	0,86	1,35	0,83	13,50
Giyim, ayakkabı	8,54	6,83	4,14	7,10	2,39	8,21	3,20	-4,86	4,06	-2,75	11,24	-9,04	9,97	-7,25
Konut	6,74	6,60	9,20	11,10	11,68	11,26	9,67	1,74	1,66	3,86	3,42	2,28	1,27	2,38
Ev Eşyası	8,24	5,14	5,43	5,38	7,17	9,09	6,59	0,99	-0,26	2,23	2,34	2,71	1,53	-0,11
Sağlık	9,95	5,18	6,41	10,80	7,52	8,06	1,98	3,98	0,74	3,64	2,05	0,90	1,25	-2,19
Ulaştırma	5,79	3,97	6,45	12,99	15,47	16,92	16,83	1,88	1,83	3,11	5,63	4,12	3,10	3,03
Haberleşme	6,47	3,72	1,20	1,47	1,05	1,57	1,82	0,77	-0,17	-0,15	1,01	0,36	0,35	0,10
Eğlence ve kültür	5,37	8,76	10,60	10,74	9,91	7,62	6,92	1,32	4,64	5,72	-1,20	0,56	2,46	5,04
Eğitim	20,25	20,30	19,24	17,86	16,78	17,80	12,37	0,38	0,14	9,58	7,00	-0,55	1,02	4,54
Lokanta, oteller	17,74	17,82	16,72	14,84	13,33	14,53	14,59	5,06	2,83	2,74	3,47	3,68	3,92	2,80
Çeşitli mal ve hizmetler	6,64	10,60	12,51	11,10	7,74	7,06	5,65	2,03	2,54	2,48	3,61	-1,05	1,89	1,13

Kaynak: TÜİK

İkinci üç aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre ana harcama grupları itibariyle en yüksek oranlı fiyat artışı % 17,80 ile eğitim harcamalarında görülürken, onu % 16,92 ile ulaştırma, % 14,53 ile lokanta, oteller ve % 11,26 ile konut harcamalarındaki artış takip etmiştir.

Üçüncü üç aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre ana harcama grupları itibariyle en yüksek oranlı fiyat artışı % 16,99 ile alkollü içecekler, tütün harcamalarında görülürken, onu % 16,83 ile ulaştırma, % 14,59 ile lokanta, oteller ve % 12,37 ile eğitim harcamalarındaki artış takip etmiştir.

E. PARA - KREDİ - MEVDUAT

2005 yılının ilk üç aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre emisyon hacmi % 25,7'lik artışla 15.141,9 milyon YTL'ye, M1 para arzı % 35'lik artışla 30.443,5 milyon YTL'ye, M2 para arzı % 24,5'lik artışla 114.424,6 milyon YTL'ye yükselmiştir (Tablo 21-22).

TABLO: 21
PARA ARZLARI

(Bin YTL)									
Yıllar	Aylar	Emisyon Hacmi		Para Arzı (M1)			Para Arzı (M2)		
		Değer	Yıl Sonuna Göre Değişim (%)	Değer	Aylık Değişim %	Yıl Sonuna Göre Değişim (%)	Değer	Aylık Değişim %	Yıl Sonuna Göre Değişim (%)
2004	Ocak	13.537.287	26,8	23.794.511	10,3	10,3	90.185.819	11,4	11,4
	Şubat	11.693.435	9,5	21.986.652	-7,6	2,0	89.517.105	-0,7	10,6
	Mart	12.050.293	12,9	22.554.743	2,6	4,6	91.935.615	2,7	13,6
	Nisan	12.982.603	21,6	24.296.118	7,7	12,7	94.989.132	3,3	17,4
	Mayıs	12.828.445	20,2	24.002.638	-1,2	11,3	95.127.969	0,1	17,6
	Haziran	13.468.575	26,2	25.911.044	8,0	20,2	97.810.951	2,8	20,9
	Temmuz	13.544.165	26,9	26.133.132	0,9	21,2	98.242.666	0,4	21,4
	Ağustos	14.055.322	31,7	27.047.261	3,5	25,4	100.754.615	2,6	24,5
	Eylül	14.523.891	36,0	28.127.061	4,0	30,4	103.270.069	2,5	27,6
	Ekim	14.330.892	34,2	28.079.308	-0,2	30,2	104.646.277	1,3	29,3
	Kasım	13.813.030	29,4	27.811.475	-1,0	29,0	106.370.539	1,6	31,4
	Aralık	13.465.237	26,1	29.469.070	6,0	36,7	109.344.449	2,8	35,1
2005	Ocak	13.982.396	3,8	27.117.195	-8,0	-8,0	106.529.611	-2,6	-2,6
	Şubat	14.060.518	4,4	28.596.041	5,5	-3,0	109.440.622	2,7	0,1
	Mart	15.141.887	12,5	30.443.455	6,5	3,3	114.424.642	4,6	4,6
	Nisan	15.919.872	18,2	32.080.045	5,4	8,9	118.847.204	3,9	8,7
	Mayıs	15.948.699	18,4	30.975.326	-3,4	5,1	120.912.787	1,7	10,6
	Haziran	16.649.465	23,6	33.025.680	6,6	12,1	125.400.601	3,7	14,7
	Temmuz	17.396.593	29,2	34.410.814	4,2	16,8	131.265.515	4,7	20,0
	Ağustos	17.961.039	33,4	35.457.625	3,0	20,3	135.416.350	3,2	23,8
	Eylül	18.601.289	38,1	36.878.576	4,0	25,1	138.725.509	2,4	26,9

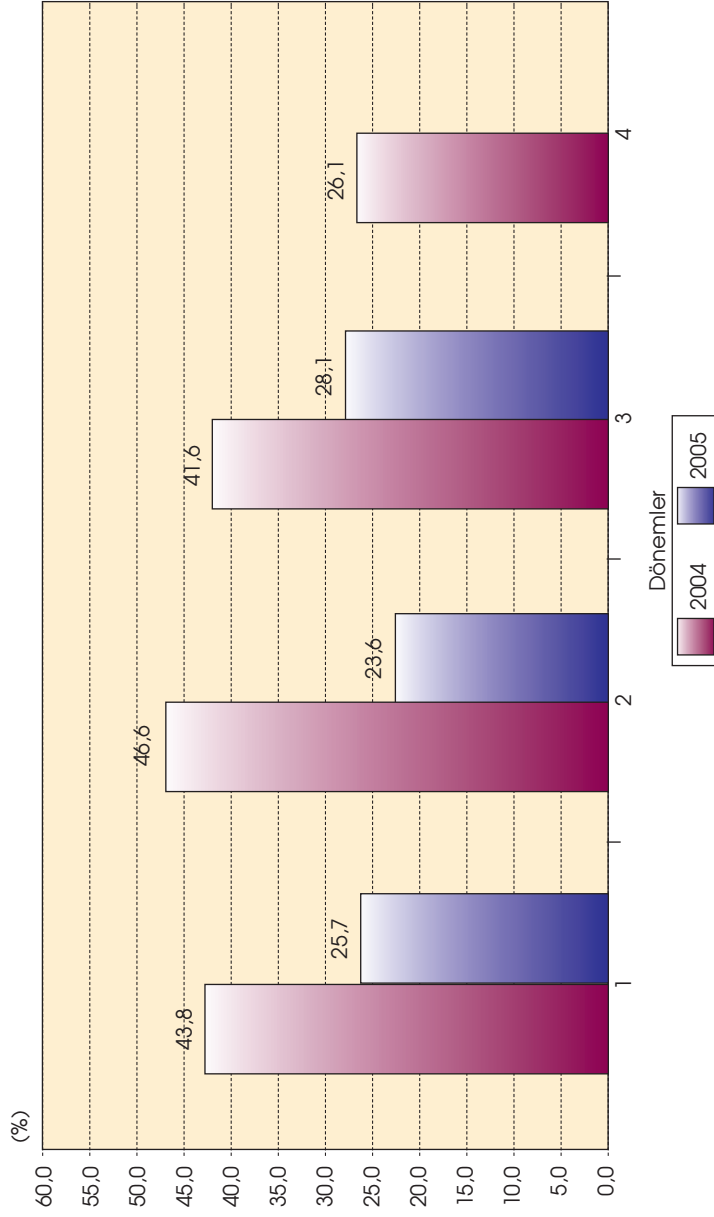
Kaynak: T.C. Merkez Bankası

TABLO: 22
PARA ARZLARI

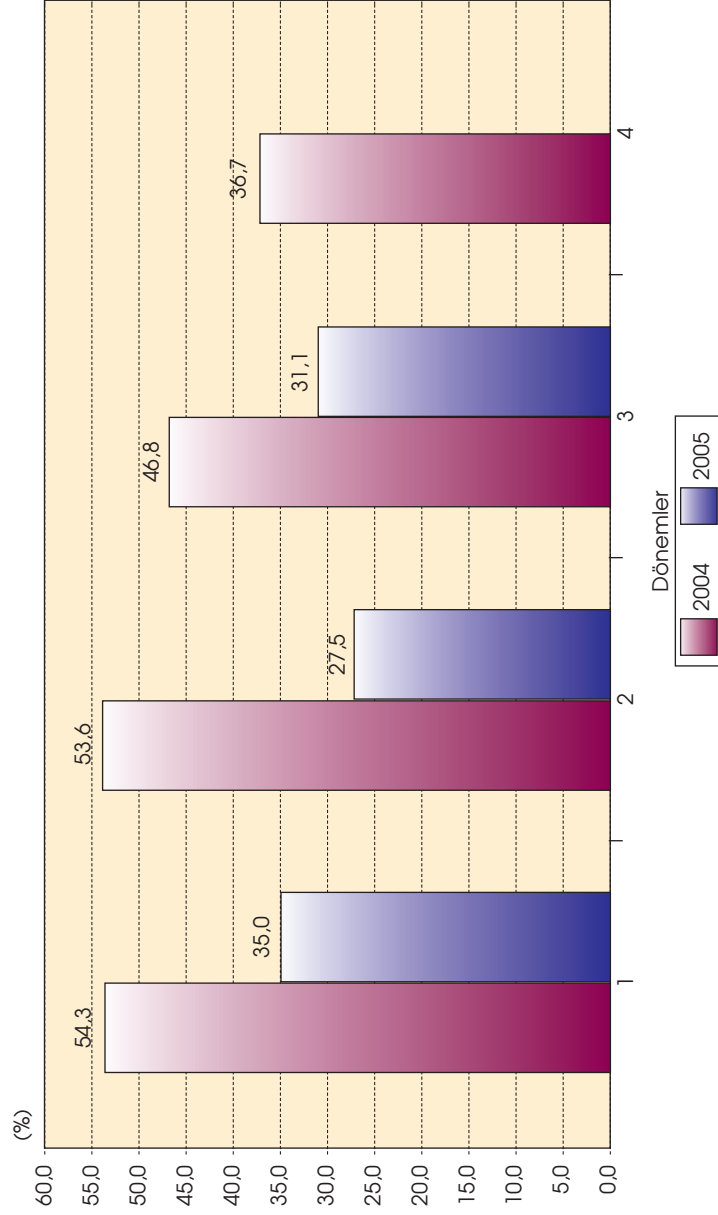
(Bin YTL)										
Yıllar	Dönemler	Emisyon Hacmi			Para Arzı (M1)			Para Arzı (M2)		
		Değer	Bir Önceki Döneme Göre Değişim (%)	Geçen Yıl Aynı Dönemine Göre Değişim (%)	Değer	Bir Önceki Döneme Göre Değişim (%)	Geçen Yıl Aynı Dönemine Göre Değişim (%)	Değer	Bir Önceki Döneme Göre Değişim (%)	Geçen Yıl Aynı Dönemine Göre Değişim (%)
2004	I. Dönem	12.050.293	12,9	43,8	22.554.743	4,6	54,3	91.935.615	13,6	45,0
	II. Dönem	13.468.575	11,8	46,6	25.911.044	14,9	53,6	97.810.951	6,4	44,0
	III. Dönem	14.523.891	7,8	41,6	28.127.061	8,6	46,8	103.270.069	5,6	38,4
	IV. Dönem	13.465.237	-7,3	26,1	29.469.070	4,8	36,7	109.344.449	5,9	35,1
2005	I. Dönem	15.141.887	12,5	25,7	30.443.455	3,3	35,0	114.424.642	4,6	24,5
	II. Dönem	16.649.465	10,0	23,6	33.025.680	8,5	27,5	125.400.601	9,6	28,2
	III. Dönem	18.601.289	11,7	28,1	36.878.576	11,7	31,1	138.725.509	10,6	34,3

Kaynak: T.C. Merkez Bankası

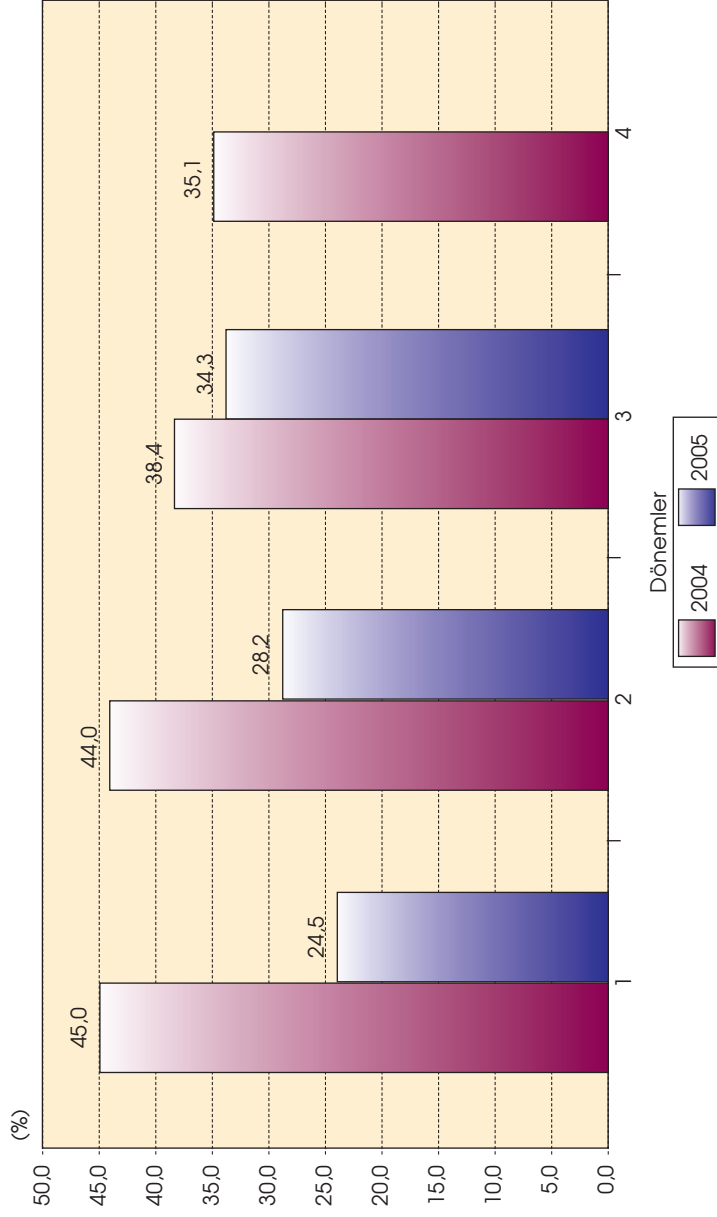
Grafik: 5 EMİSYON HACİMİ
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

Grafik: 6 PARA ARZI (M1)
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

Grafik: 7 PARA ARZI (M2)
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

Emisyon hacmi ikinci üç aylık dönem sonunda geçen yılın aynı dönemine göre % 23,6'lık artışla 16.649,5 milyon YTL, M1 para arzı % 27,5'lik artışla 33.025,7 milyon YTL, M2 para arzı % 28,2'lik artışla 125.400,6 milyon YTL olmuştur.

2005 yılının üçüncü üç aylık dönemi sonunda emisyon hacmi geçen yılın aynı dönemine göre % 28,1'lik artışla 18.601,3 milyon YTL, M1 para arzı % 31,1'lik artışla 36.878,6 milyon YTL, M2 para arzı % 34,3'lük artışla 138.725,5 milyon YTL olmuştur.

2004 yılının ilk üç aylık dönemi sonunda 86.404,8 milyon YTL olan toplam mevduat, 2005 yılının aynı döneminde % 23,8'lik artışla 106.943,2 milyon YTL'ye yükselmiştir. Aynı dönemde banka kredileri geçen yılın aynı dönemine göre % 54,1'lik artışla 53.444,3 milyon YTL'den 82.348,2 milyon YTL'ye yükselmiştir (Tablo 23-24).

Toplam mevduat 2005 yılının ikinci üç aylık dönemi sonunda 2004 yılının aynı dönemine göre % 29,9'luk artışla 116.782,5 milyon YTL, banka kredileri de % 46,4'lük artışla 94.058,9 milyon YTL olmuştur.

TABLO: 23
MEVDUAT VE BANKA KREDİLERİ

		(Bin YTL)			
		Mevduat (1)		Banka Kredileri (2)	
Yıllar	Aylar	Değer	Aylık Değişim (%)	Değer	Aylık Değişim (%)
2004	Ocak	82.053.958	8,4	49.394.923	2,9
	Şubat	85.664.580	4,4	51.055.228	3,4
	Mart	86.404.804	0,9	53.444.288	4,7
	Nisan	88.961.678	3,0	58.714.147	9,9
	Mayıs	88.205.625	-0,8	62.355.952	6,2
	Haziran	89.872.991	1,9	64.266.879	3,1
	Temmuz	90.822.926	1,1	66.209.901	3,0
	Ağustos	94.132.112	3,6	69.361.081	4,8
	Eylül	94.612.886	0,5	69.452.384	0,1
	Ekim	98.157.595	3,7	73.582.673	5,9
	Kasım	101.871.690	3,8	75.895.468	3,1
	Aralık	103.240.239	1,3	78.247.697	3,1
2005	Ocak	100.406.761	-2,7	77.280.816	-1,2
	Şubat	102.890.098	2,5	79.281.401	2,6
	Mart	106.943.169	3,9	82.348.193	3,9
	Nisan	111.425.815	4,2	88.486.977	7,5
	Mayıs	115.641.393	3,8	92.724.123	4,8
	Haziran	116.782.452	1,0	94.058.913	1,4
	Temmuz	123.008.664	5,3	98.868.200	5,1
	Ağustos	128.175.300	4,2	103.348.175	4,5
	Eylül	129.861.103	1,3	107.361.145	3,9

Kaynak: T.C. Merkez Bankası

(1): Yurtiçi yerleşiklere ait toplam YTL mevduat.

(2): Mevduat bankaları yurtiçi kredileri.

TABLO: 24
MEVDUAT VE BANKA KREDİLERİ

(Bin YTL)

Yıllar	Dönemler	Mevduat (1)			Banka Kredileri (2)		
		Değer	Bir Önceki Döneme Göre Değişim (%)	Geçen Yılın Aynı Dönemine Göre Değişim (%)	Değer	Bir Önceki Döneme Göre Değişim (%)	Geçen Yılın Aynı Dönemine Göre Değişim (%)
2004	I. Dönem	86.404.804	14,2	47,4	53.444.288	11,3	46,2
	II. Dönem	89.872.991	4,0	42,4	64.266.879	20,3	73,3
	III. Dönem	94.612.886	5,3	35,6	69.452.384	8,1	70,0
	IV. Dönem	103.240.239	9,1	36,4	78.247.697	12,7	63,0
2005	I. Dönem	106.943.169	3,6	23,8	82.348.193	5,2	54,1
	II. Dönem	116.782.452	9,2	29,9	94.058.913	14,2	46,4
	III. Dönem	129.861.103	11,2	37,3	107.361.145	14,1	54,6

Kaynak: T.C. Merkez Bankası

(1): Yurtiçi yerleşiklere ait toplam YTL mevduat.

(2): Mevduat bankaları yurtiçi kredileri.

2005 yılının üçüncü üç aylık dönemi sonunda toplam mevduat 2004 yılının aynı dönemine göre % 37,3'lük artışla 129.861,1 milyon YTL, banka kredileri de % 54,6'luk artışla 107.361,1 milyon YTL olmuştur.

Brüt uluslararası rezervler 2005 yılının ilk üç aylık dönemi sonunda geçen yılın aynı dönemine göre % 24,6'lık artışla 57.936 milyon dolara yükselmiştir. Bu dönemde bankalar + özel finans kurumları döviz rezervleri % 47,8'lik artışla 18.301 milyon dolara, Merkez Bankası döviz rezervleri % 16,7'lik artışla 38.000 milyon dolara ve altın rezervleri % 4,9'luk artışla 1.635 milyon dolara yükselmiştir (Tablo 25).

2005 yılının ikinci üç aylık dönemi sonunda brüt uluslararası rezervler geçen yılın aynı dönemine göre % 27,1'lik artışla 60.785 milyon dolara yükselmiştir. Aynı dönemde bankalar+özel finans kurumları rezervleri % 43,8'lik artışla 19.953 milyon dolar, Merkez Bankası döviz rezervleri % 21,2'lik artışla 39.237 milyon dolar, altın rezervleri de % 1'lik artışla 1.596 milyon dolar olmuştur.

Brüt uluslararası rezervler 2005 yılının üçüncü üç aylık dönemi sonunda geçen yılın aynı dönemine göre % 29'luk artışla 68.773 milyon dolara yükselmiştir. Bu dönemde bankalar + özel finans kurumları döviz rezervleri % 43,3'lük artışla 25.237 milyon dolara, Merkez Bankası döviz rezervleri % 22'lik artışla 41.769 milyon dolara ve altın rezervleri % 19,9'luk artışla 1.767 milyon dolara yükselmiştir

TABLO: 25
ULUSLARARASI REZERVLER

	2004				2005		
	I	II	III	IV	I	II	III
Altın	1.558	1.580	1.474	1.635	1.635	1.596	1.767
Bir Önceki Döneme	21,8	1,4	-6,7	10,9	0,0	-2,4	10,7
Göre Değişim (%)							
Geçen Yılın Aynı	21,8	23,5	15,2	27,8	4,9	1,0	19,9
Dönemine Göre Değişim (%)							
Merkez Bankası	32.552	32.374	34.236	36.006	38.000	39.237	41.769
Bir Önceki Döneme	-3,2	-0,5	5,8	5,2	5,5	3,3	6,5
Göre Değişim (%)							
Geçen Yılın Aynı	22,1	12,2	1,1	7,0	16,7	21,2	22,0
Dönemine Göre Değişim (%)							
Bankalar + ÖFK	12.381	13.872	17.615	21.108	18.301	19.953	25.237
Bir Önceki Döneme	-16,8	12,0	27,0	19,8	-13,3	9,0	26,5
Göre Değişim (%)							
Geçen Yılın Aynı	58,2	49,6	62,1	41,9	47,8	43,8	43,3
Dönemine Göre Değişim (%)							
Toplam Brüt Rezerv	46.491	47.826	53.325	58.749	57.936	60.786	68.773
Bir Önceki Döneme	-6,6	2,9	11,5	10,2	-1,4	4,9	13,1
Göre Değişim (%)							
Geçen Yılın Aynı	30,0	21,4	15,9	18,0	24,6	27,1	29,0
Dönemine Göre Değişim (%)							

Kaynak: T.C. Merkez Bankası

F. KAMU MALİYESİ

2004 yılında 2003 yılına göre konsolide bütçe gelirleri % 10,4 artarak 110.720,9 milyon YTL'ye, konsolide bütçe harcamaları % 0,4 artarak 141.020,9 milyon YTL'ye yükselmiş, bütçe açığı % 24,6 azalarak 30.300 milyon YTL'ye gerilemiştir.

2005 yılının Ocak-Eylül dönemi sonunda bir önceki yılın aynı dönemine göre konsolide bütçe gelirleri % 19,7 artarak 95.525 milyon YTL'ye, konsolide bütçe harcamaları % 2,8 artarak 103.718,2 milyon YTL'ye yükselirken, bütçe açığı % 61,1 azalarak 8.193,1 milyon YTL'ye gerilemiştir (Tablo 26).

a. Harcamalar

2005 yılının Ocak-Eylül dönemi sonunda konsolide bütçe harcamaları 103.718,2 milyon YTL olmuştur. Bunun 35.235 milyon YTL'lik kısmını faiz harcamaları, 68.483,2 milyon YTL'lik kısmını da faiz dışı harcamalar oluşturmuştur (Tablo 27).

TABLO: 26
KONSOLİDE BÜTÇE

(Eylül Sonu İtibariyle, Bin YTL)

Bütçe Türü	Giderler			Gelirler			Bütçe Dengesi		
	2004	2005	Değişim (%)	2004	2005	Değişim (%)	2004	2005	Değişim (%)
Genel Bütçe	99.830.290	102.812.793	3,0	78.447.662	93.921.920	19,7	-21.382.628	-8.890.873	-58,4
Katma Bütçe	7.953.299	9.256.425	16,4	8.538.222	9.623.598	12,7	584.923	367.173	-37,2
Hazine Yardımı	-6.925.462	-8.351.054	20,6	-7.207.985	-8.020.472	11,3	-282.523	330.582	-217,0
Konsolide Bütçe	100.858.127	103.718.164	2,8	79.777.899	95.525.046	19,7	-21.080.228	-8.193.118	-61,1

Kaynak: Maliye Bakanlığı

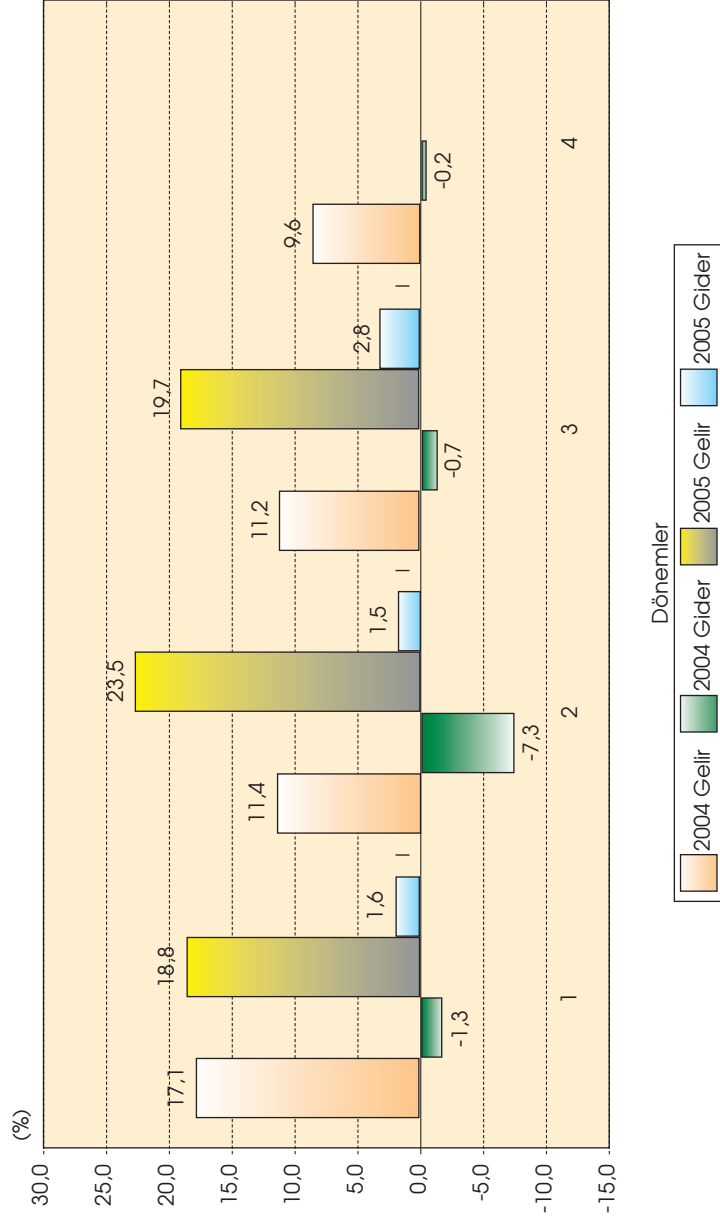
TABLO: 27
KONSOLİDE BÜTÇE HARCAMALARI

(Eylül Sonu İtibariyle, Bin YTL)

Harcama Türü	2004	2005	Değişim (%)
Harcamalar	100.858.127	103.718.164	2,8
Faiz Hariç Harcamalar	55.682.519	68.483.210	23,0
Personel	21.953.281	24.244.478	10,4
Sos. Güv. Kur. Devlet Primi	2.828.535	3.209.401	13,5
Mal ve Hizmet Alımları	5.243.725	7.393.324	41,0
Cari Transferler	20.989.038	26.374.909	25,7
Sermaye Giderleri	3.234.935	5.005.867	54,7
Sermaye Transferleri	172.024	1.063.457	518,2
Borç Verme	1.223.740	1.191.774	-2,6
Yedek Ödenekler	37.241	0	-100,0
Faiz Harcamaları	45.175.608	35.234.954	-22,0
İç Borç Faizi	40.396.689	30.269.289	-25,1
Dış Borç Faizi	4.512.164	4.780.173	5,9

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Grafik: 8 KONSOLİDE BÜTÇE GELİR VE GİDERLERİ
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

Konsolide bütçe harcamaları içinde personel harcamalarının payı % 23,4, cari transferlerin payı % 25,4, iç borç faizi ödemelerinin payı % 29,2, dış borç faizi ödemelerinin payı da % 4,6 olmuştur.

b. Gelirler

2005 yılının Ocak-Eylül dönemi sonunda konsolide bütçe gelirleri 95.525 milyon YTL olmuştur. Konsolide bütçe gelirleri içinde vergi gelirlerinin payı % 81,5, vergi dışı gelirlerin payı % 15,7, sermaye gelirlerinin payı % 0,2, alınan bağış ve yardımların payı % 1, katma bütçe gelirlerinin payı da % 1,7 olarak gerçekleşmiştir (Tablo 28).

TABLO: 28
KONSOLİDE BÜTÇE GELİRLERİ

(Eylül Sonu İtibariyle, Bin YTL)			
Gelir Türü	2004	2005	Değişim (%)
Gelirler	79.777.899	95.525.046	19,7
Genel Bütçe Gelirleri	78.447.662	93.921.920	19,7
Vergi Gelirleri	64.850.910	77.816.797	20,0
Vergi Dışı Gelirler	12.839.983	14.997.942	16,8
Sermaye Gelirleri	109.193	174.160	59,5
Alınan Bağış ve Yardımlar	647.576	933.021	44,1
Katma Bütçe Gelirleri	1.330.237	1.603.126	20,5

Kaynak: Maliye Bakanlığı

c. Bütçe Açığı

2005 yılının Ocak-Eylül dönemi sonunda konsolide bütçe açığı 8.193,1 milyon YTL, konsolide bütçe nakit açığı ise 10.700,9 milyon YTL olmuştur (Tablo 29).

TABLO: 29
KONSOLİDE BÜTÇE NAKİT DENGESİ

	(Bin YTL)	
	2004	2005
	Yıl Sonu	Eylül
Bütçe Dengesi	-30.300.001	-8.193.118
Borçlar	6.671.467	-2.092.079
Bütçe Emanetleri	401.053	-2.106.857
Emanetler	715.897	209.669
Ödenecek Vergi ve Fonlar	53.281	-126.320
Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	49.069	-5.692
Mahalli İdareler ve Fon Payları	360.624	317.322
Ödenecek Çekler	-364.132	-159.992
Diğer	5.455.675	-220.209
Alacaklar	-7.995.099	-415.653
Nakit Dengesi	-31.623.633	-10.700.850

Kaynak: Maliye Bakanlığı

G. DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER

2004 yılında ihracat 2003 yılına göre % 33,6 artarak 63.121 milyon dolara, ithalat % 40,7 artarak 97.540 milyon dolara yükselmiştir. Dış ticaret hacmi % 37,8 artarak 160.661 milyon dolar, dış ticaret açığı da % 55,8 artarak 34.419 milyon dolar olmuştur. İhracatın ithalatı karşılama oranı % 68,1'den % 64,7'ye gerilemiştir.

2005 yılının Ocak-Eylül döneminde ihracat 2004 yılının aynı dönemine göre % 17,9 artarak 53.046 milyon dolara, ithalat % 20,9 artarak 85.124 milyon dolara yükselmiştir. Dış ticaret hacmi % 19,7 artarak 138.170 milyon dolar, dış ticaret açığı da % 26,2 artarak 32.078 milyon dolar olmuştur. İhracatın ithalatı karşılama oranı % 63,9'dan % 62,3'e gerilemiştir (Tablo 30).

a. İhracat

İhracat, 2005 yılının Ocak-Eylül döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre % 17,9'luk artışla 44.987,6 milyon dolardan 53.046,3 milyon dolara yükselmiştir (Tablo 31).

TABLO: 30
DIŞ TİCARET

(Milyon \$)

Yıllar	Aylar	İHRACAT				İTHALAT			
		Geçen Yılın Aynı		Geçen Yılın Aynı		Geçen Yılın Aynı		Geçen Yılın Aynı	
		Değer	Ayına Göre Değişim (%)	Kümülatif	Ayına Göre Değişim (%)	Değer	Ayına Göre Değişim (%)	Kümülatif	Ayına Göre Değişim (%)
2004	Ocak	4.619	30,7	4.619	30,7	6.330	43,0	6.330	43,0
	Şubat	3.664	25,4	8.283	28,3	6.139	46,7	12.469	44,8
	Mart	5.217	33,5	13.500	30,2	8.452	46,8	20.921	45,6
	Nisan	5.071	38,5	18.571	32,4	7.932	52,2	28.853	47,4
	Mayıs	5.167	33,8	23.738	32,7	7.991	44,5	36.844	46,7
	Haziran	5.281	39,1	29.019	33,8	8.468	47,9	45.312	46,9
	Temmuz	5.629	32,9	34.648	33,7	8.728	39,3	54.040	45,6
	Ağustos	4.694	22,6	39.342	32,2	7.883	31,9	61.923	43,7
	Eylül	5.645	37,2	44.987	32,8	8.487	36,8	70.410	42,9
	Ekim	5.863	21,5	50.850	31,4	8.088	23,0	78.498	40,5
	Kasım	5.732	44,4	56.582	32,6	8.568	63,4	87.066	42,5
	Aralık	6.539	42,3	63.121	33,6	10.474	27,2	97.540	40,7
2005	Ocak	4.997	8,2	4.997	8,2	7.209	13,9	7.209	13,9
	Şubat	5.652	54,3	10.649	28,6	8.323	35,6	15.532	24,6
	Mart	6.591	26,3	17.240	27,7	10.196	20,6	25.728	23,0
	Nisan	6.124	20,8	23.364	25,8	9.594	21,0	35.322	22,4
	Mayıs	5.903	14,2	29.267	23,3	9.811	22,8	45.133	22,5
	Haziran	5.962	12,9	35.229	21,4	9.865	16,5	54.998	21,4
	Temmuz	5.682	0,9	40.911	18,1	9.593	9,9	64.591	19,5
	Ağustos	5.457	16,3	46.368	17,9	10.264	30,2	74.855	20,9
	Eylül	6.678	18,3	53.046	17,9	10.269	21,0	85.124	20,9

Kaynak: TÜİK

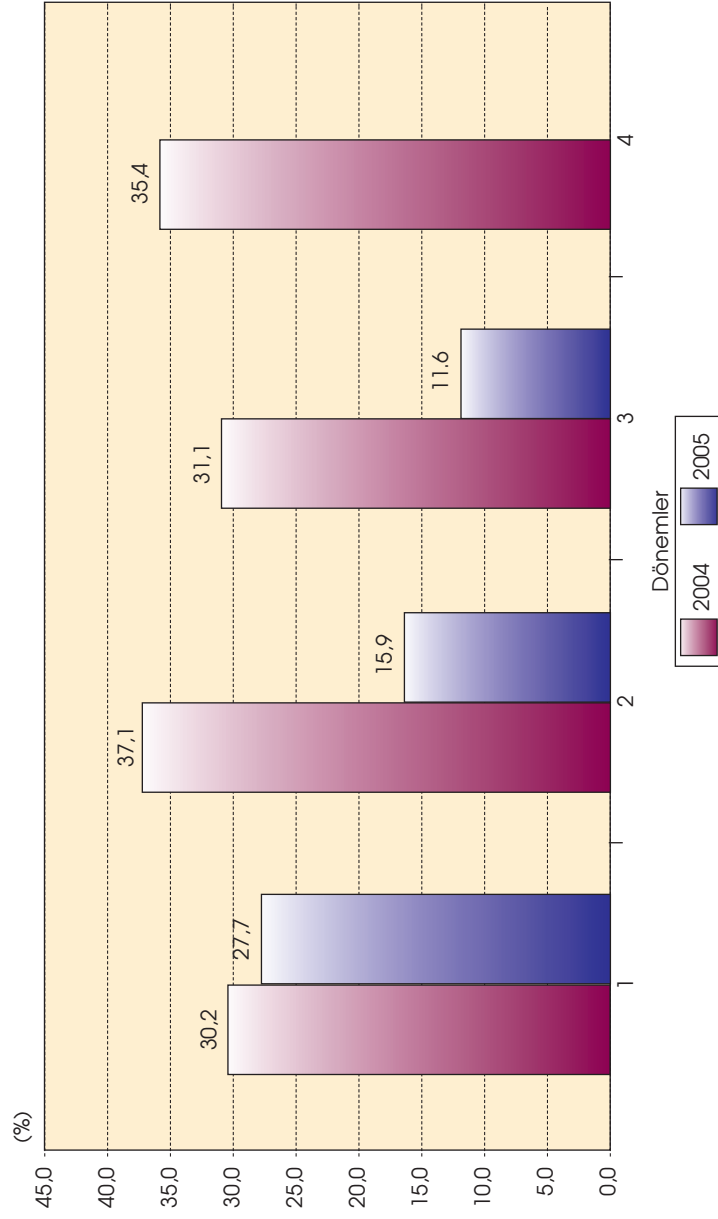
TABLO: 31
SEKTÖRLERE GÖRE İHRACAT

(Bin \$)

	Ocak-Eylül				
	2004		2005		Değişim (%)
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	
Genel Toplam	44.987.616	100,0	53.046.307	100,0	17,9
Tarım ve Ormancılık	1.631.438	3,6	2.158.143	4,1	32,3
Balıkçılık	55.841	0,1	94.056	0,2	68,4
Madencilik ve Taşocakçılığı	457.549	1,0	586.611	1,1	28,2
İmalat	42.629.100	94,8	49.919.704	94,1	17,1
Diğer	213.688	0,5	287.793	0,5	34,7

Kaynak: TÜİK

Grafik: 9 İHRACAT
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

Tarım ve ormancılık ürünleri ihracatı % 32,3'lük artışla 2.158,1 milyon dolara, balıkçılık ürünleri ihracatı % 68,4'lük artışla 94,1 milyon dolara, madencilik ve taşocakçılığı ürünleri ihracatı % 28,2'lik artışla 586,6 milyon dolara, imalat sanayi ürünleri ihracatı % 17,1'lik artışla 49.919,7 milyon dolara, bunların dışında kalan malların ihracatı da % 34,7'lik artışla 287,8 milyon dolara yükselmiştir.

Toplam ihracatın % 4,1'i tarım ve ormancılık ürünleri, % 0,2'si balıkçılık ürünleri, % 1,1'i madencilik ve taşocakçılığı ürünleri, % 94,1'i imalat sanayi ürünleri, % 0,5'i de bunların dışında kalan ürünlerin ihracatından oluşmuştur.

Aynı dönemde yatırım malları ihracatı % 24,5'lik artışla 5.828,2 milyon dolara, ara malları ihracatı % 18,2'lik artışla 21.986,3 milyon dolara, tüketim malları ihracatı % 15,9'luk artışla 25.020,3 milyon dolara, bunların dışında kalan malların ihracatı da % 80,7'lik artışla 211,6 milyon dolara yükselmiştir (Tablo 32).

TABLO: 32
ANA MAL GRUPLARINA GÖRE İHRACAT

	(Bin \$)				
	Ocak-Eylül				
	2004		2005		Değişim (%)
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	
Genel Toplam	44.987.616	100,0	53.046.307	100,0	17,9
Yatırım (Sermaye) Malları	4.682.528	10,4	5.828.169	11,0	24,5
Ara (Ham Madde) Malları	18.596.012	41,3	21.986.327	41,4	18,2
Tüketim Malları	21.591.985	48,0	25.020.254	47,2	15,9
Diğer	117.090	0,3	211.558	0,4	80,7

Kaynak: TÜİK

Toplam ihracat içinde yatırım mallarının payı % 11, ara mallarının payı % 41,4, tüketim mallarının payı % 47,2, bunların dışında kalan malların payı da % 0,4 olmuştur.

2005 yılının Ocak-Eylül döneminde yapılan toplam 53.046,3 milyon dolarlık ihracatın 27.544,7 milyon dolarlık kısmı Avrupa Birliği ülkelerine, 2.176,7 milyon dolarlık kısmı Türkiye Serbest Bölgelerine, 23.324,8 milyon dolarlık kısmı da diğer ülkelere yapılmıştır (Tablo 33).

TABLO: 33
ÜLKE GRUPLARINA GÖRE İHRACAT

	(Bin \$)				
	Ocak-Eylül				Değişim (%)
	2004	2005	2004	2005	
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	
GENEL TOPLAM	44.987.616	100,0	53.046.307	100,0	17,9
A- AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİ	24.413.319	54,3	27.544.745	51,9	12,8
1- Avrupa Birliği Ülkeleri (15)	23.101.046	51,3	25.797.048	48,6	11,7
2- Avrupa Birliği Ülkeleri (10)	1.312.273	2,9	1.747.697	3,3	33,2
B- TÜRKİYE SERBEST BÖLGELERİ	1.823.231	4,1	2.176.716	4,1	19,4
C- DİĞER ÜLKELER	18.751.066	41,7	23.324.846	44,0	24,4
1-Diğer Avrupa Ülkeleri (AB Hariç)	4.629.316	10,3	6.236.307	11,8	34,7
2- Afrika Ülkeleri	2.127.502	4,7	2.711.357	5,1	27,4
3- Amerika Ülkeleri	4.312.475	9,6	4.423.100	8,3	2,6
4- Asya Ülkeleri	7.449.008	16,6	9.666.703	18,2	29,8
5- Avustralya ve Yeni Zelanda	185.004	0,4	198.365	0,4	7,2
6- Diğer Ülkeler	47.760	0,1	89.013	0,2	86,4
Seçilmiş Ülke Grupları					
OECD Ülkeleri	28.979.631	64,4	31.971.764	60,3	10,3
EFTA Ülkeleri	489.359	1,1	549.911	1,0	12,4
Karadeniz Ekonomik İşbirliği	4.682.395	10,4	6.143.201	11,6	31,2
Ekonomik İşbirliği Teşkilatı	1.517.025	3,4	1.923.008	3,6	26,8
Bağımsız Devletler Topluluğu	2.770.694	6,2	3.594.317	6,8	29,7
Türk Cumhuriyetleri	703.648	1,6	1.019.734	1,9	44,9
İslam Konferansı Teşkilatı	7.232.903	16,1	9.567.891	18,0	32,3

Kaynak:TÜİK

2004 yılının Ocak-Eylül döneminde % 54,3 olan Avrupa Birliği ülkelerine yapılan ihracatın toplam ihracat içindeki payı, 2005 yılının aynı döneminde % 51,9'a gerilerken, diğer ülkelere yapılan ihracatın payı % 41,7'den % 44'e yükselmiş, Türkiye Serbest Bölgelerine yapılan ihracatın % 4,1'lik payı ise aynı kalmıştır.

b. İthalat

İthalat 2005 yılının Ocak-Eylül döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre % 20,9'luk artışla 70.410 milyon dolardan 85.123,7 milyon dolara yükselmiştir (Tablo 34).

TABLO: 34
SEKTÖRLERE GÖRE İTHALAT

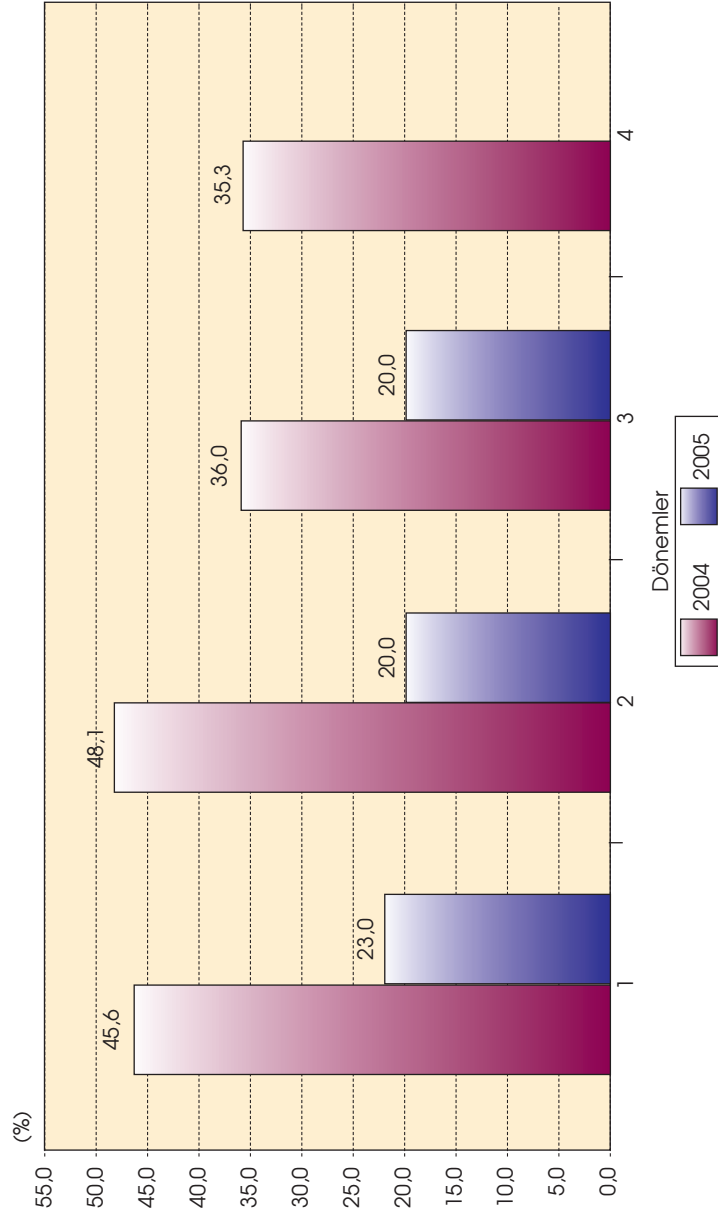
	(Bin \$)				
	Ocak-Eylül				
	2004		2005		
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	Değişim (%)
Genel Toplam	70.410.019	100,0	85.123.704	100,0	20,9
Tarım ve Ormancılık	2.197.432	3,1	2.164.259	2,5	-1,5
Balıkçılık	3.960	0,0	17.641	0,0	345,5
Madencilik ve Taşocakçılığı	7.764.332	11,0	11.334.741	13,3	46,0
İmalat	57.950.734	82,3	68.971.576	81,0	19,0
Diğer	2.493.561	3,5	2.635.487	3,1	5,7

Kaynak: TÜİK

Tarım ve ormancılık ürünleri ithalatı % 1,5'lik düşüşle 2.164,3 milyon dolara gerilerken, balıkçılık ürünleri ithalatı % 345,5'lik artışla 17,6 milyon dolara, madencilik ve taşocakçılığı ürünleri ithalatı % 46'lık artışla 11.334,7 milyon dolara, imalat sanayi ürünleri ithalatı % 19'luk artışla 68.971,6 milyon dolara, bunların dışında kalan malların ithalatı da % 5,7'lik artışla 2.635,5 milyon dolara yükselmiştir.

Toplam ithalatın % 2,5'ini tarım ve ormancılık ürünleri, % 13,3'ünü madencilik ve taşocakçılığı ürünleri, % 81'ini imalat sanayi ürünleri, % 3,1'ini de bunların dışında kalan ürünlerin ithalatı oluşturmuştur.

Grafik: 10 İTHALAT
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

Aynı dönemde yatırım malları ithalatı % 15,6'lık artışla 14.467,2 milyon dolara, ara malları ithalatı % 24,2'lik artışla 60.387 milyon dolara, tüketim malları ithalatı % 10,2'lik artışla 9.849,8 milyon dolara, bunların dışında kalan malların ithalatı da % 19,9'luk artışla 419,6 milyon dolara yükselmiştir. Toplam ithalat içinde yatırım mallarının payı % 17, ara mallarının payı % 70,9, tüketim mallarının payı % 11,6, bunların dışında kalan malların payı da % 0,5 olmuştur (Tablo 35).

TABLO: 35
ANA MAL GRUPLARINA GÖRE İTHALAT

	(Bin \$)				
	Ocak-Eylül				
	2004		2005		Değişim (%)
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	
Genel Toplam	70.410.019	100,0	85.123.704	100,0	20,9
Yatırım (Sermaye) Malları	12.509.739	17,8	14.467.243	17,0	15,6
Ara (Ham Madde) Malları	48.608.304	69,0	60.387.038	70,9	24,2
Tüketim Malları	8.941.938	12,7	9.849.800	11,6	10,2
Diğer	350.037	0,5	419.623	0,5	19,9

Kaynak: TÜİK

2005 yılının Ocak-Eylül döneminde yapılan toplam 85.123,7 milyon dolarlık ithalatın 35.899,7 milyon dolarlık kısmı Avrupa Birliği ülkelerinden, 552,3 milyon dolarlık kısmı Türkiye Serbest Bölgelerinden, 48.671,7 milyon dolarlık kısmı diğer ülkelere yapılmıştır (Tablo 36).

2004 yılının Ocak-Eylül döneminde % 47,1 olan Avrupa Birliği ülkelerinden yapılan ithalatın toplam ithalat içindeki payı 2005 yılının aynı döneminde % 42,2'ye, Türkiye Serbest Bölgelerinden yapılan ithalatın payı % 0,9'dan % 0,6'ya gerilerken, diğer ülkelere yapılan ithalatın payı ise % 52'den % 57,2'ye yükselmiştir.

c. Döviz Kurları

2004 yılında bir önceki yıla göre Amerikan Doları nominal olarak % 5, reel olarak da % 17,1 değer kaybına uğramıştır. Euro ise nominal olarak % 4,7 değer kazanırken, reel olarak % 8,6 değer kaybetmiştir (Tablo 37).

TABLO: 36
ÜLKE GRUPLARINA GÖRE İTHALAT

	(Bin \$)				
	Ocak-Eylül				
	2004		2005		
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	Değişim (%)
GENEL TOPLAM	70.410.019	100,0	85.123.704	100,0	20,9
A- AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİ	33.194.442	47,1	35.899.736	42,2	8,1
1- Avrupa Birliği Ülkeleri (15)	31.035.181	44,1	33.205.050	39,0	7,0
2- Avrupa Birliği Ülkeleri (10)	2.159.261	3,1	2.694.686	3,2	24,8
B- TÜRKİYE SERBEST BÖLGELERİ	603.938	0,9	552.272	0,6	-8,6
C- DİĞER ÜLKELER	36.611.638	52,0	48.671.696	57,2	32,9
1- Diğer Avrupa Ülkeleri (AB Hariç)	12.988.233	18,4	17.630.877	20,7	35,7
2- Afrika Ülkeleri	3.293.904	4,7	4.250.802	5,0	29,1
3- Amerika Ülkeleri	5.022.178	7,1	5.895.140	6,9	17,4
4- Asya Ülkeleri	15.031.456	21,3	20.542.865	24,1	36,7
5- Avustralya ve Yeni Zelanda	229.083	0,3	239.525	0,3	4,6
6- Diğer Ülkeler	46.785	0,1	112.486	0,1	140,4
Seçilmiş Ülke Grupları					
OECD Ülkeleri	43.745.943	62,1	48.795.795	57,3	11,5
EFTA Ülkeleri	2.908.114	4,1	3.642.988	4,3	25,3
Karadeniz Ekonomik İşbirliği	10.663.646	15,1	14.649.466	17,2	37,4
Ekonomik İşbirliği Teşkilatı	2.336.564	3,3	3.556.070	4,2	52,2
Bağımsız Devletler Topluluğu	8.958.633	12,7	12.282.421	14,4	37,1
Türk Cumhuriyetleri	495.259	0,7	876.861	1,0	77,1
İslam Konferansı Teşkilatı	7.408.221	10,5	10.383.167	12,2	40,2

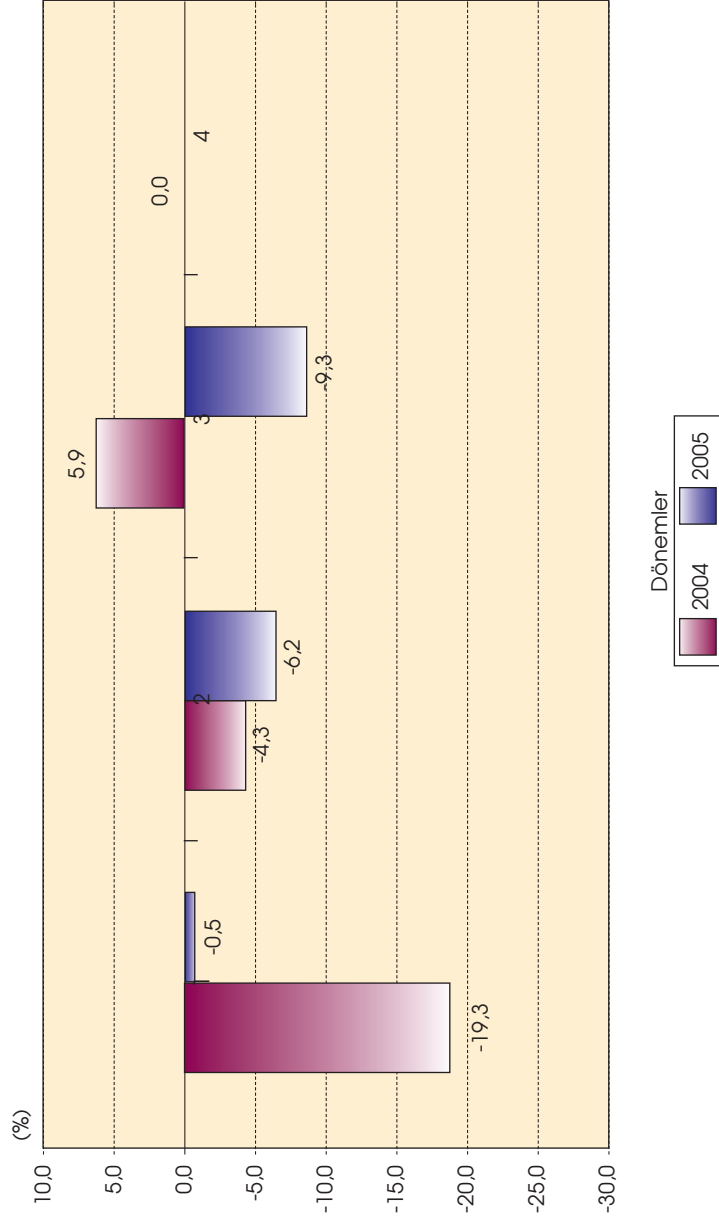
Kaynak: TÜİK

TABLO: 37
DÖVİZ KURLARI
(Aylık Ortalama)

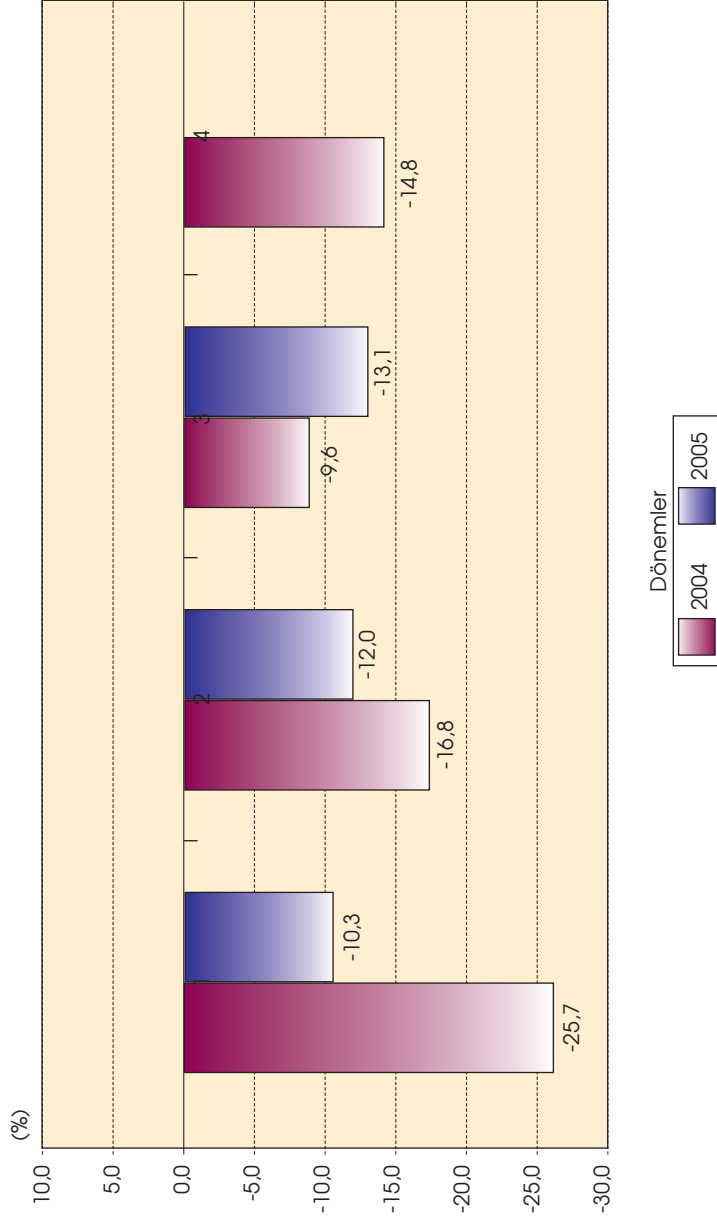
Yıllar	Aylar	ABD Doları	Euro	ÜFE		Nominal Değişim		Reel Değişim	
		\$	€	2003=100	Değişim	\$	€	\$	€
		TL							
2004	Ocak	1.343.421	1.696.217	107,17	3,8	-6,0	-3,2	-9,4	-6,7
	Şubat	1.323.830	1.677.350	107,40	0,2	-1,5	-1,1	-1,7	-1,3
	Mart	1.315.858	1.615.457	108,03	0,6	-0,6	-3,7	-1,2	-4,3
	Nisan	1.351.365	1.623.479	110,49	2,3	2,7	0,5	0,4	-1,7
	Mayıs	1.501.342	1.801.546	115,50	4,5	11,1	11,0	6,3	6,2
	Haziran	1.488.745	1.807.753	116,43	0,8	-0,8	0,3	-1,6	-0,5
	Temmuz	1.448.239	1.777.420	115,56	-0,7	-2,7	-1,7	-2,0	-0,9
	Ağustos	1.467.367	1.788.048	116,69	1,0	1,3	0,6	0,3	-0,4
	Eylül	1.498.343	1.828.603	117,53	0,7	2,1	2,3	1,4	1,5
	Ekim	1.484.781	1.850.126	120,43	2,5	-0,9	1,2	-3,3	-1,3
	Kasım	1.445.423	1.873.544	120,43	0,0	-2,7	1,3	-2,7	1,3
	Aralık	1.393.340	1.865.928	119,13	-1,1	-3,6	-0,4	-2,6	0,7
	Yıllık	1.421.838	1.767.123	114,57	14,6	-5,0	4,7	-17,1	-8,6
		YTL							
2005	Ocak	1,35004	1,77874	118,64	-0,4	-3,1	-4,7	-2,7	-4,3
	Şubat	1,31016	1,70398	118,77	0,1	-3,0	-4,2	-3,1	-4,3
	Mart	1,30496	1,72190	120,27	1,3	-0,4	1,1	-1,6	-0,2
	Nisan	1,35351	1,75201	121,72	1,2	3,7	1,7	2,5	0,5
	Mayıs	1,36505	1,73756	121,96	0,2	0,9	-0,8	0,7	-1,0
	Haziran	1,35468	1,65011	121,38	-0,5	-0,8	-5,0	-0,3	-4,6
	Temmuz	1,33273	1,60505	120,48	-0,7	-1,6	-2,7	-0,9	-2,0
	Ağustos	1,33663	1,64355	121,73	1,0	0,3	2,4	-0,7	1,3
	Eylül	1,33421	1,63645	122,68	0,8	-0,2	-0,4	-1,0	-1,2

Kaynak: T.C. Merkez Bankası

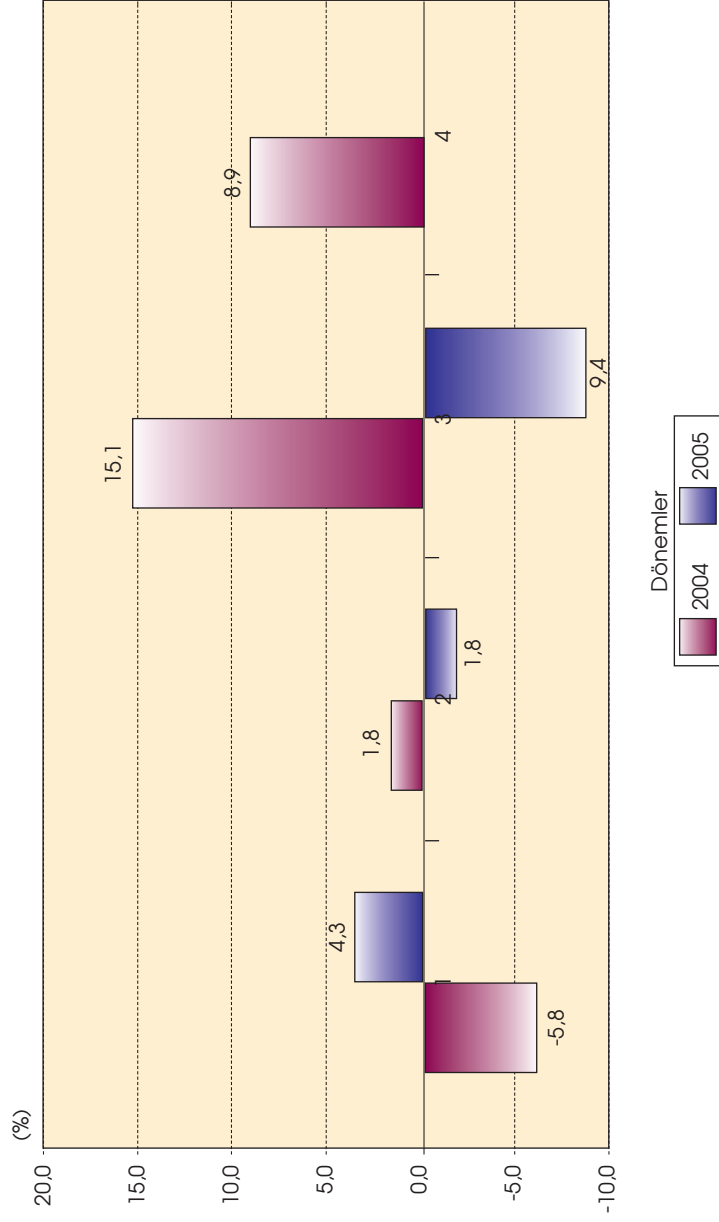
Grafik: 11 NOMİNAL DÖVİZ KURLARI (TL/DOLAR)
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

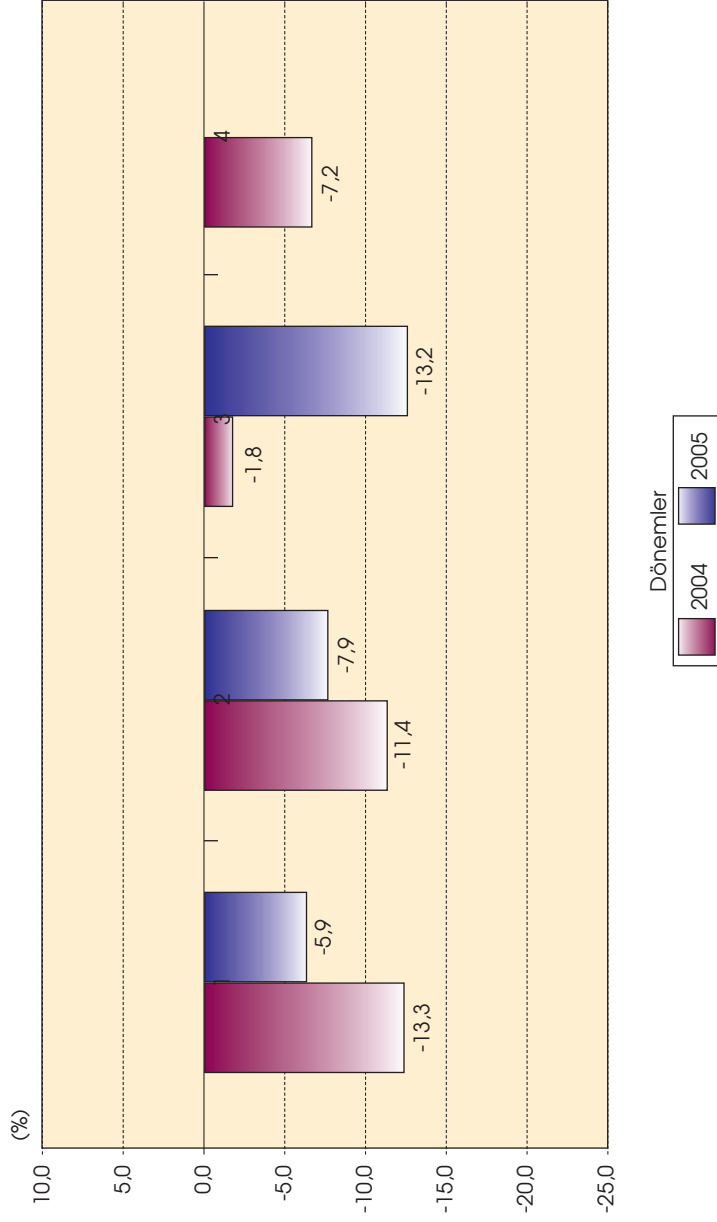
Grafik: 12 REEL DÖVİZ KURLARI (TL/DOLAR)
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

Grafik: 13 NOMİNAL DÖVİZ KURLARI (TL/EURO)
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

Grafik: 14 REEL DÖVİZ KURLARI (TL/EURO)
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Yüzde Değişim)

Amerikan Doları bir önceki yılın aynı dönemine göre nominal olarak 2005 yılının Ocak-Mart döneminde % 0,5, Nisan-Haziran döneminde % 6,2, Temmuz-Eylül döneminde % 9,3 değer kaybetmiştir. Reel olarak ise Ocak-Mart döneminde % 10,3, Nisan-Haziran döneminde % 12, Temmuz-Eylül döneminde de % 13,1 değer kaybına uğramıştır.

Ocak-Mart döneminde nominal olarak % 4,3 değer kazanan Euro, Nisan-Haziran döneminde % 1,8, Temmuz-Eylül döneminde % 9,4 değer kaybetmiştir. Reel olarak Ocak-Mart döneminde % 5,9, Nisan-Haziran döneminde % 7,9, Temmuz-Eylül döneminde % 13,2 değer kaybetmiştir.

d. Ödemeler Dengesi

2004 yılının Ocak-Eylül döneminde 10.619 milyon dolar olan cari işlemler açığı 2005 yılının aynı döneminde % 54 artarak 16.352 milyon dolara yükselmiştir (Tablo 38).

Ödemeler dengesi tablosunda yer aldığı şekliyle, 2004 yılının Ocak-Eylül döneminde 17.505 milyon dolar olan dış ticaret açığı, 2005 yılının aynı döneminde % 40,5 artarak 24.587 milyon dolara yükselmiştir.

İşçi gelirleri geçen yılın aynı dönemine göre % 2'lik düşüşle 611 milyon dolardan 599 milyon dolara gerilemiştir. Turizm gelirleri % 15,2'lik artışla 14.572 milyon dolara, turizm giderleri % 11'lik artışla 2.120 milyon dolara yükselmiştir. Buna bağlı olarak net turizm gelirleri % 16 artarak 12.452 milyon dolar olmuştur.

2004 yılının Ocak-Eylül döneminde 14.365 milyon dolar fazla veren finans hesabı, 2005 yılının aynı döneminde 25.697 milyon dolar fazla vermiştir.

Aynı dönemde doğrudan yatırımlar 2.975 milyon dolar, portföy yatırımları 8.960 milyon dolar net girişle sonuçlanmıştır.

Döviz gelirleri geçen yılın aynı dönemine göre % 16,8'lik artışla 68.928 milyon dolardan 80.526 milyon dolara, döviz giderleri de % 21,8'lik artışla 79.547 milyon dolardan 96.878 milyon dolara yükselmiştir (Tablo 39).

TABLO: 38
ÖDEMELER DENGESİ

	(Milyon \$)								
	Yıllık	Ocak-Mart		Nisan-Haziran		Temmuz-Eylül		Ocak-Eylül	
	2004	2004	2005 (*)	2004	2005 (*)	2004	2005 (*)	2004	2005 (*)
A. CARI İŞLEMLER HESABI	-15.647	-5.400	-6.190	-4.547	-7.115	-672	-3.047	-10.619	-16.352
İhracat f.o.b.	67.001	14.377	17.953	16.562	18.930	16.941	18.522	47.880	55.405
İthalat f.o.b.	-90.925	-19.436	-24.184	-22.579	-27.529	-23.370	-28.279	-65.385	-79.992
Mal Dengesi	-23.924	-5.059	-6.231	-6.017	-8.599	-6.429	-9.757	-17.505	-24.587
Hizmet Gelirleri	24.028	3.229	4.061	5.208	5.901	9.808	11.209	18.245	21.171
Hizmet Giderleri	-11.242	-2.281	-2.866	-2.630	-3.151	-3.067	-3.618	-7.978	-9.635
Mal ve Hizmet Dengesi	-11.138	-4.111	-5.036	-3.439	-5.849	312	-2.166	-7.238	-13.051
Yatırım Gelirleri	2.651	768	1.084	511	742	654	1.046	1.933	2.872
Yatırım Giderleri	-8.287	-2.283	-2.485	-1.915	-2.385	-1.986	-2.381	-6.184	-7.251
Mal, Hizmet ve Yatırım Geliri Dengesi	-16.774	-5.626	-6.437	-4.843	-7.492	-1.020	-3.501	-11.489	-17.430
Cari Transferler	1.127	226	247	296	377	348	454	870	1.078
B. SERMAYE HESABI									
C. FİNANS HESABI	17.640	7.404	9.757	3.921	8.907	3.040	7.033	14.365	25.697
Yurtdışında Doğrudan Yatırım	-859	-191	-126	-219	-307	-256	-334	-666	-767
Yurtiçinde Doğrudan Yatırım	2.765	710	629	698	441	772	2.672	2.180	3.742
Portföy Hesabı-Varlıklar	-1.388	140	-1.137	184	90	-898	-351	-574	-1.398
Portföy Hesabı-Yükümlülükler	9.411	2.659	4.989	1.023	2.972	1.347	2.397	5.029	10.358
Hisse Senetleri	1.427	503	1.906	-25	991	226	1.828	704	4.725
Borç Senetleri	7.984	2.156	3.083	1.048	1.981	1.121	569	4.325	5.633
Diğer Yatırımlar-Varlıklar	-6.955	1.146	4.156	-2.103	-2.548	-2.744	-3.458	-3.701	-1.850
Merkez Bankası	-24	-6	-5	-7	-8	-6	-4	-19	-17
Bankalar	-5.324	1.396	3.441	-1.155	-2.923	-3.287	-3.248	-3.046	-2.730
Diğer Sektörler	-1.607	-244	720	-941	383	549	-206	-636	897
Diğer Yatırımlar-Yükümlülükler	14.666	2.940	1.246	4.338	8.259	4.819	6.107	12.097	15.612
Merkez Bankası	-209	6	-113	-75	-191	-23	-269	-92	-573
Genel Hükümet	-1.163	-493	-381	-317	-632	277	-326	-533	-1.339
Bankalar	6.564	912	571	1.957	4.880	1.793	3.268	4.662	8.719
Diğer Sektörler	9.474	2.515	1.169	2.773	4.202	2.772	3.434	8.060	8.805
Cari, Sermaye ve Finansal Hesaplar	1.993	2.004	3.567	-626	1.792	2.368	3.986	3.746	9.345
D. NET HATA VE NOKSAN	2.349	-1.041	716	2.336	3.089	-1.252	181	43	3.986
GENEL DENGİ	4.342	963	4.283	1.710	4.881	1.116	4.167	3.789	13.331
E. REZERV VARLIKLAR	-4.342	-963	-4.283	-1.710	-4.881	-1.116	-4.167	-3.789	-13.331
Resmi Rezervler	-824	214	-3.275	-1.061	-3.379	-618	-1.907	-1.465	-8.561
Uluslararası Para Fonu Kredileri	-3.518	-1.177	-1.008	-649	-1.502	-498	-2.260	-2.324	-4.770

Kaynak: T.C. Merkez Bankası

(*): Geçici

TABLO: 39
DÖVİZ GELİR VE GİDERLERİ

	(Milyon \$)								
	Yıllık	Ocak-Mart		Nisan-Haziran		Temmuz-Eylül		Ocak-Eylül	
	2004	2004	2005 (*)	2004	2005 (*)	2004	2005 (*)	2004	2005 (*)
GELİRLER	94.807	18.600	23.345	22.577	25.950	27.751	31.231	68.928	80.526
İhracat	67.001	14.377	17.953	16.562	18.930	16.941	18.522	47.880	55.405
İşçi Döviz Girişi	804	193	181	181	171	237	247	611	599
Turizm Geliri	15.888	1.713	1.995	3.270	3.760	7.662	8.817	12.645	14.572
Diğer	11.114	2.317	3.216	2.564	3.089	2.911	3.645	7.792	9.950
GİDERLER	110.454	24.000	29.535	27.124	33.065	28.423	34.278	79.547	96.878
İthalat	90.925	19.436	24.184	22.579	27.529	23.370	28.279	65.385	79.992
Faiz Ödemeleri	4.342	940	1.082	991	1.227	1.169	1.339	3.100	3.648
Turizm Gideri	2.524	555	679	620	678	735	763	1.910	2.120
Diğer	12.663	3.069	3.590	2.934	3.631	3.149	3.897	9.152	11.118
FARK	-15.647	-5.400	-6.190	-4.547	-7.115	-672	-3.047	-10.619	-16.352

Kaynak: T.C. Merkez Bankası

(*) Geçici

(Temmuz-Eylül 2005)

